

WYNIKI ANKIETY NA TEMAT WIEDZY O BIOTECHNOLOGII

Cel projektu: Poznanie opinii społecznej odnośnie biotechnologii, w tym na tematy ekologiczno-środowiskowe, GMO, technologii wodorowej, pandemii COVID-19 oraz Zielonego Ładu

Koordynator: prof. dr hab. inż. Jan Udała

Autorzy: Weronika Kapeluszną, Martyna Mielniczuk, Alina Zwolińska oraz pozostali studenci ZUT z kierunku Biotechnologia (I rok).

Czas prowadzenia badań: 07.05.-06.06.2024 r.

Ankieta została przeprowadzona na 207 osobach z różnych województw, zamieszkałych w miejscowościach o zróżnicowanej ilości zaludnienia, z różnych grup wiekowych oraz posiadających różne wykształcenie. Wykorzystano również wyniki z ankiet przeprowadzonych w latach 2021 oraz 2022. W I części wykresy grupują ankietowanych na wyżej wymienione podgrupy (zamieszkiwane województwa, wiek, zaludnienie miejscowości zamieszkania oraz wykształcenie ankietowanych). W II części zobrazowano odpowiedzi na poszczególne pytania. W III części porównano wyniki z ankietą z lat 2021 oraz 2022. Natomiast w IV części wyciągnięto wnioski i dokonano podsumowania.

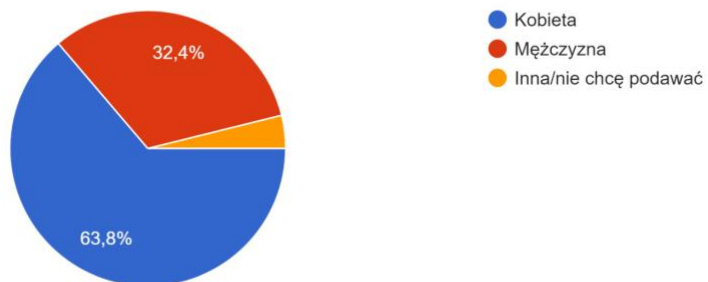
Spis treści

WYNIKI ANKIETY NA TEMAT WIEDZY O BIOTECHNOLOGII	1
Cel projektu: Poznanie opinii społecznej odnośnie biotechnologii, w tym na tematy ekologiczno- środowiskowe, GMO, technologii wodorowej, pandemii COVID-19 oraz Zielonego Ładu	1
Część I – dane metryczkowe	3
Część II – wyniki ankiety	5
Część III – porównanie z wynikami z poprzednich lat	47
Część IV – podsumowanie	51

Część I – dane metryczkowe

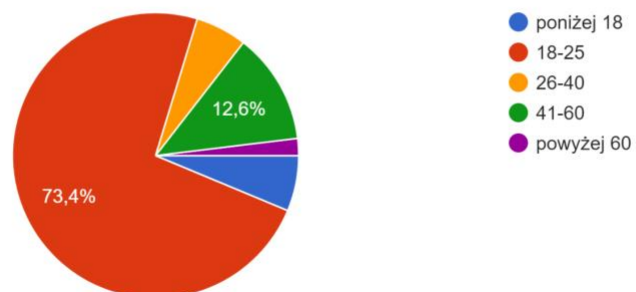
Płeć:

207 odpowiedzi

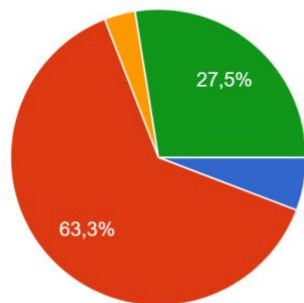
Wiek:

207 odpowiedzi

Wykształcenie

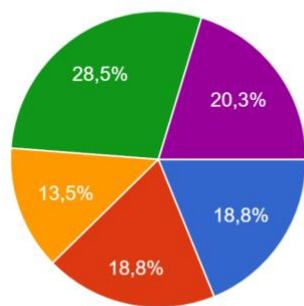
207 odpowiedzi

- podstawowe
- średnie
- zasadnicze zawodowe
- wyższe

Miejsce zamieszkania:

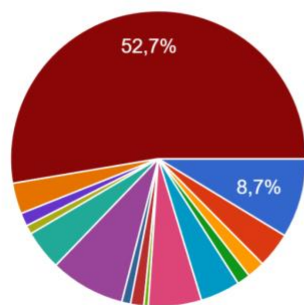
207 odpowiedzi

- wieś
- miasto do 50 tys. mieszkańców
- miasto od 50 do 150 tys. mieszkańców
- miasto od 150 do 500 tys. mieszkańców
- miasto powyżej 500 tys. mieszkańców

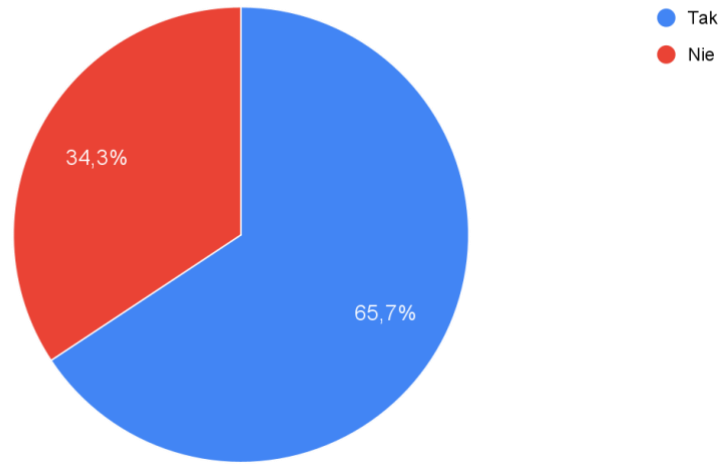
Województwo:

207 odpowiedzi

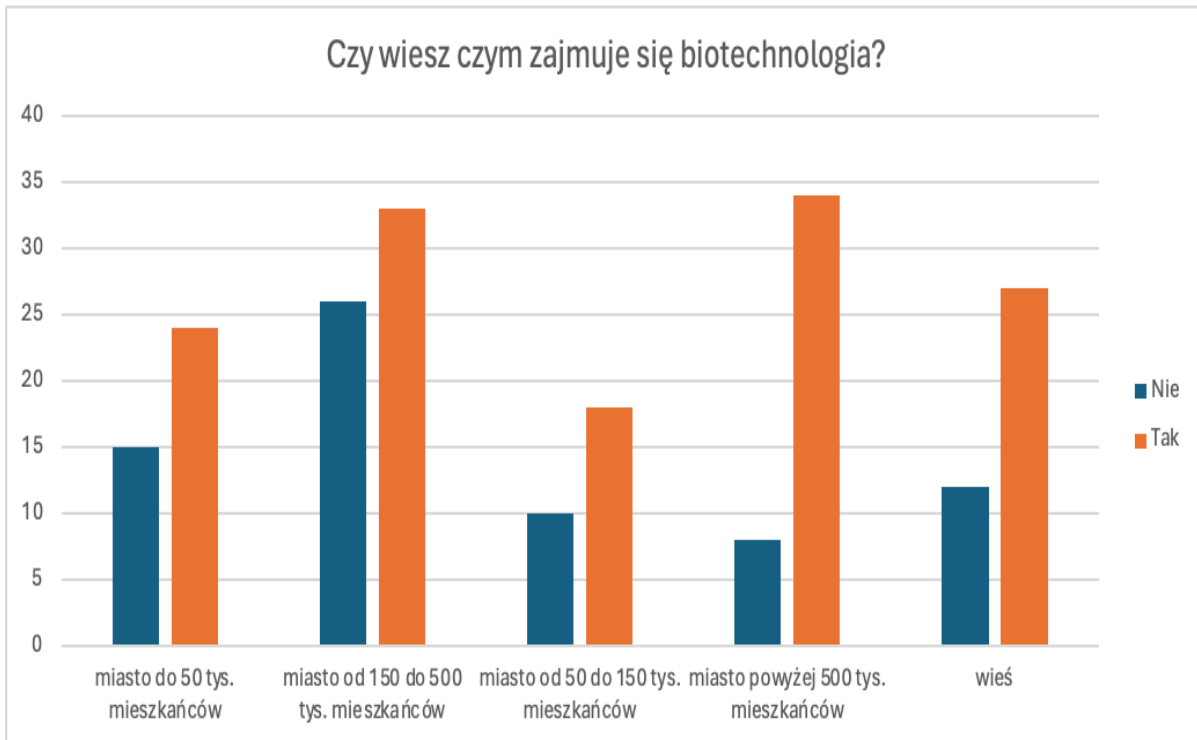

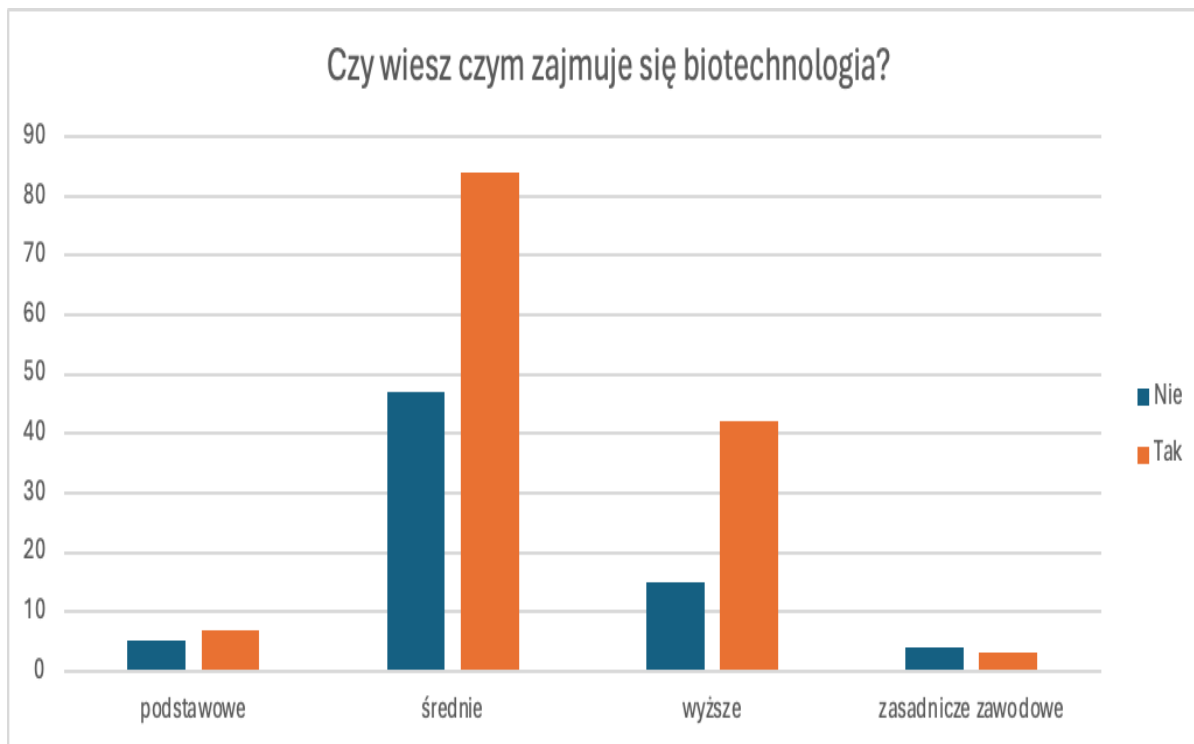
- dolnośląskie
- kujawsko-pomorskie
- lubelskie
- lubuskie
- łódzkie
- małopolskie
- mazowieckie
- opolskie
- podkarpackie
- podlaskie
- pomorskie
- śląskie
- świętokrzyskie
- warmińsko-mazurskie
- wielkopolskie
- zachodniopomorskie

Czy wiesz czym zajmuje się biotechnologia?

Czy wiesz czym zajmuje się biotechnologia?

Czym według Ciebie zajmuje się biotechnologia? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

207 odpowiedzi

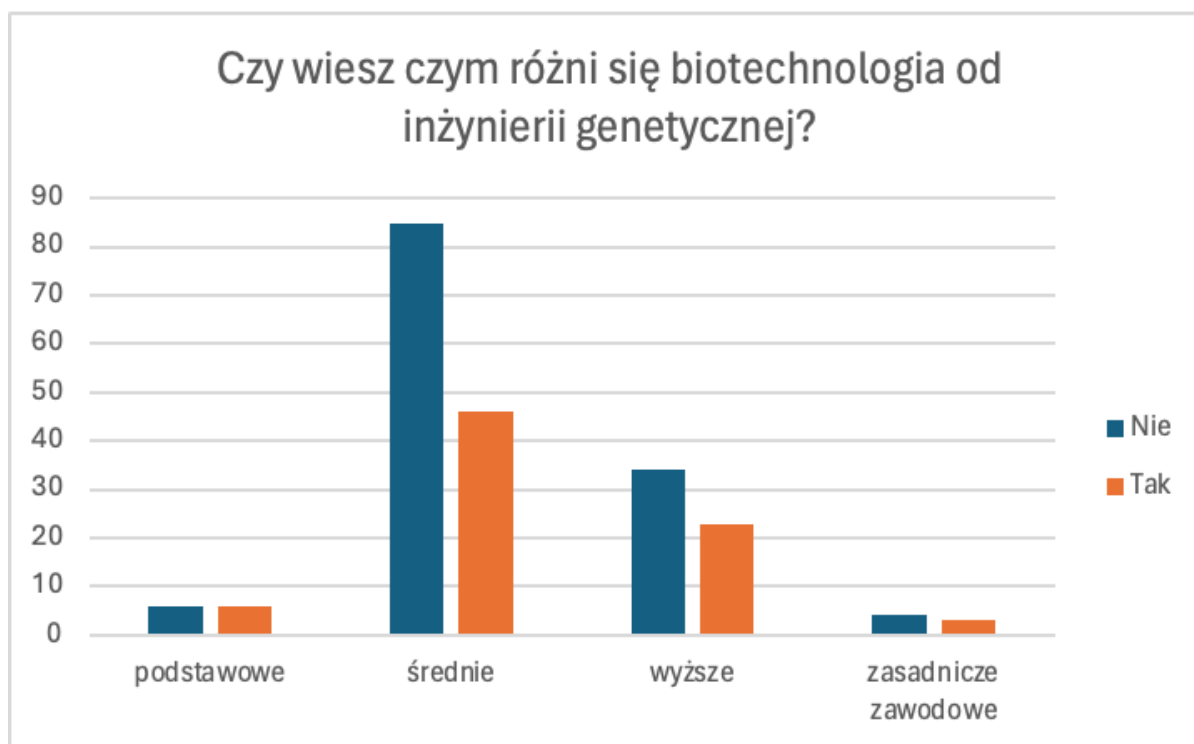
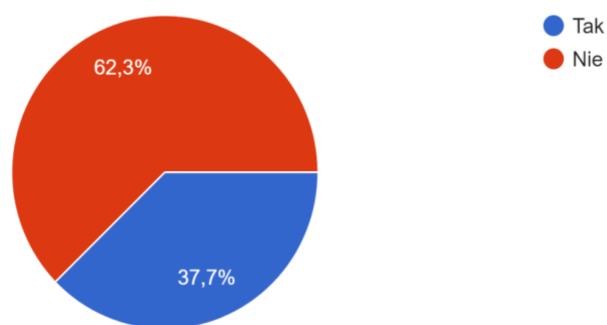
Dodatkowe odpowiedzi ankietowanych:

- Produkcją antybiotyków
- Biopaliwo
- Wytwarzanie artykułów spożywczych
- biotechnologia to dziedzina nauki, która wykorzystuje procesy biologiczne na skalę przemysłową. Chodzi np. o wykorzystanie mikroorganizmów do produkcji leków i żywności, ingerencję w materiał genetyczny czy też modyfikowanie substancji.
- Badaniem środowiska w celach naukowych oraz przemysłowych, produkcja artykułów spożywczych, badanie możliwych korzyści płynących z danego organizmu

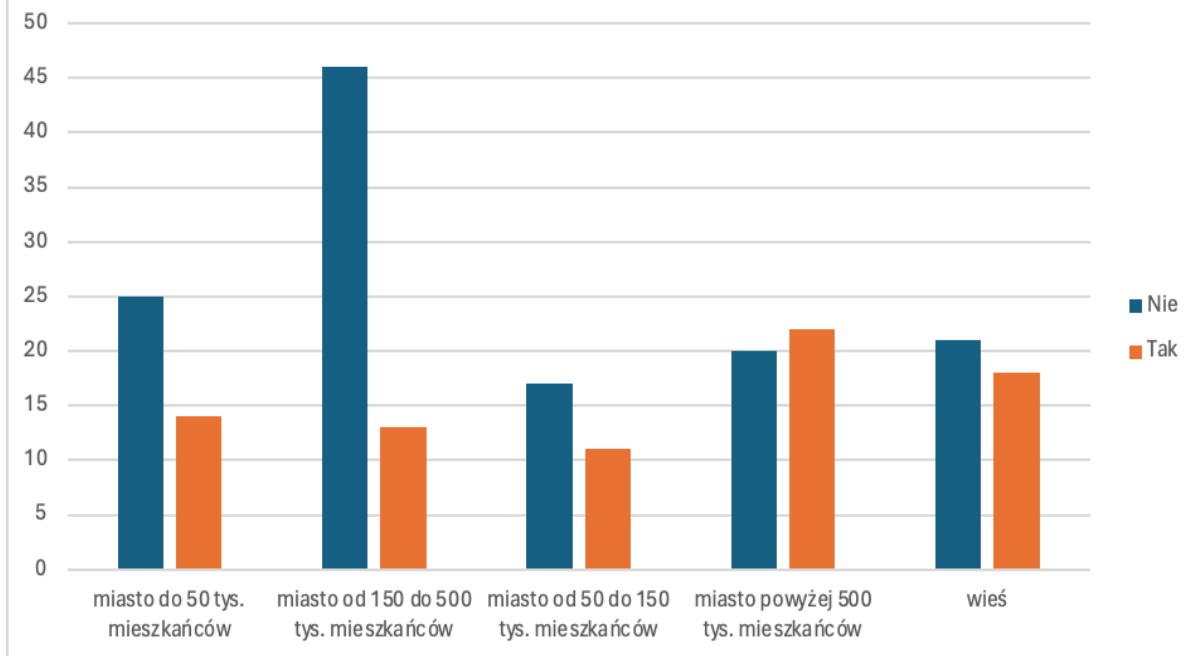
- Badaniem technologii i wykorzystaniem jej do leczenia lub ulepszania ludzkiego ciała
- Opracowywaniem nowych metod leczenia

Czy wiesz czym różni się biotechnologia od inżynierii genetycznej?

207 odpowiedzi

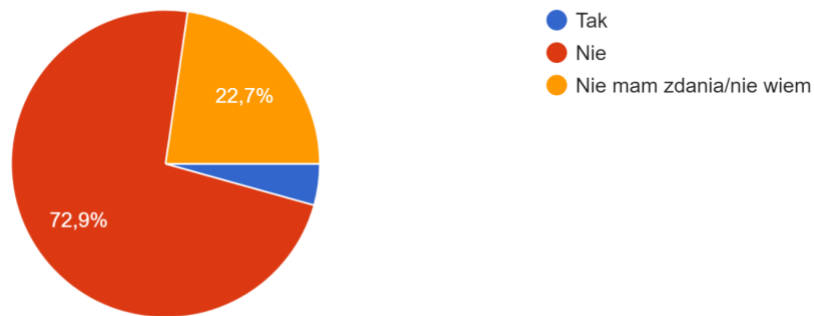

Czy wiesz czym różni się biotechnologia od inżynierii genetycznej?

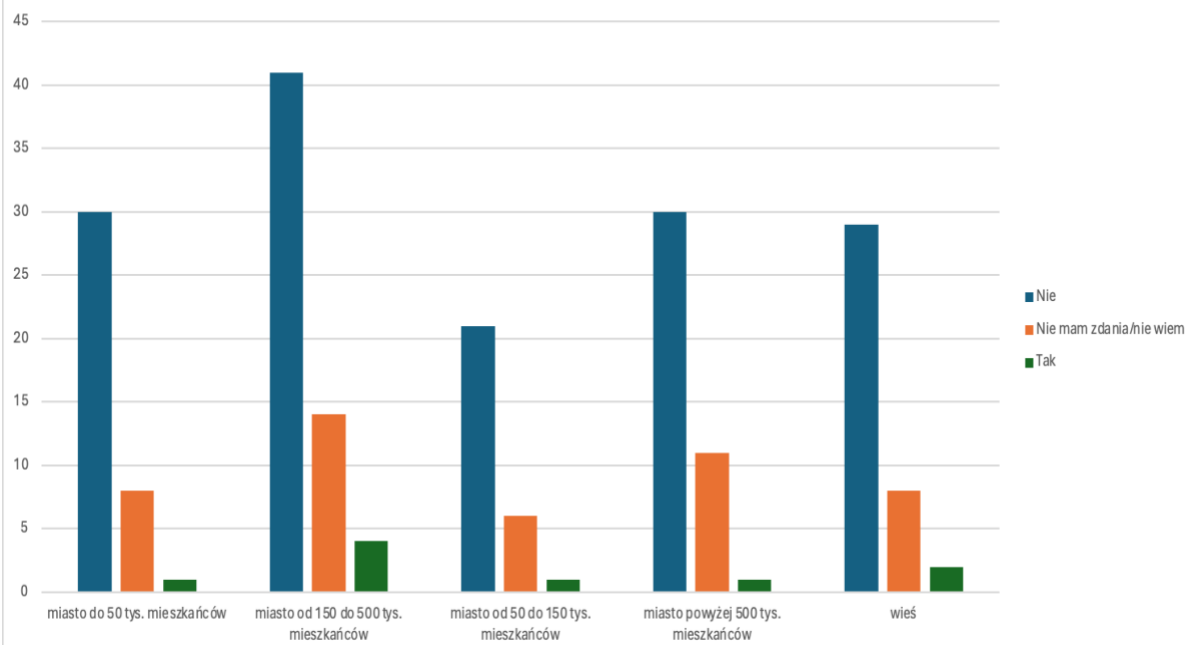

Czy uważasz, że społeczeństwo jest wystarczająco świadome szans/zagrożeń wynikających z rozwoju biotechnologii?

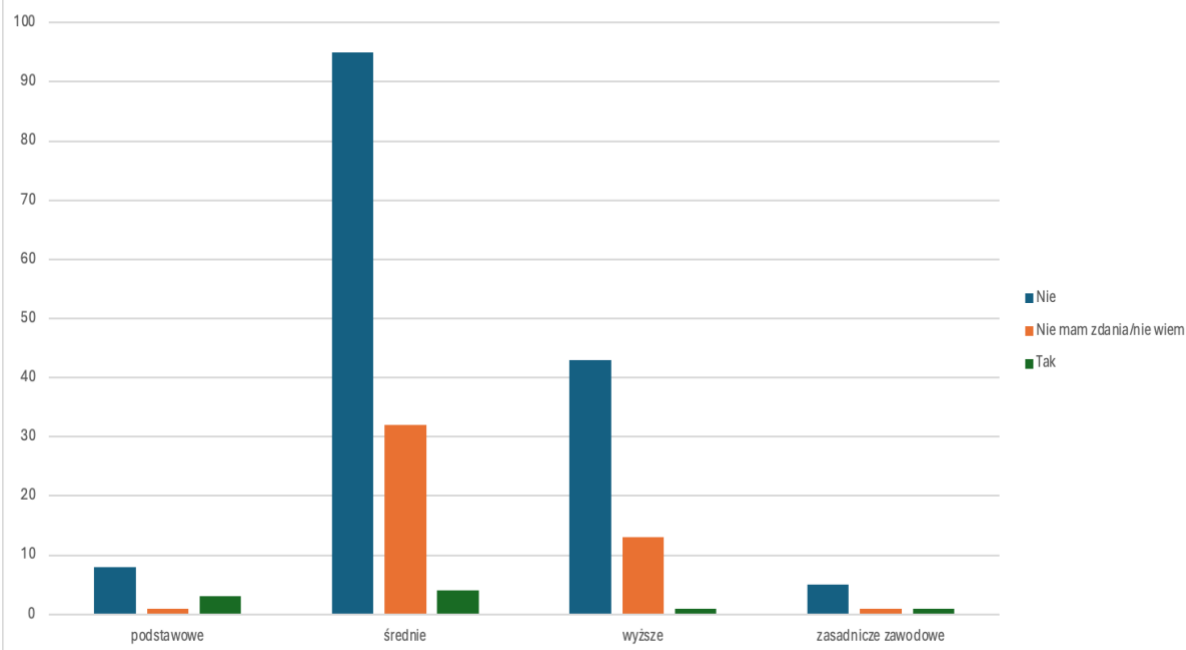
207 odpowiedzi

Czy uważasz, że społeczeństwo jest wystarczająco świadome szans/zagrożeń wynikających z rozwoju biotechnologii?

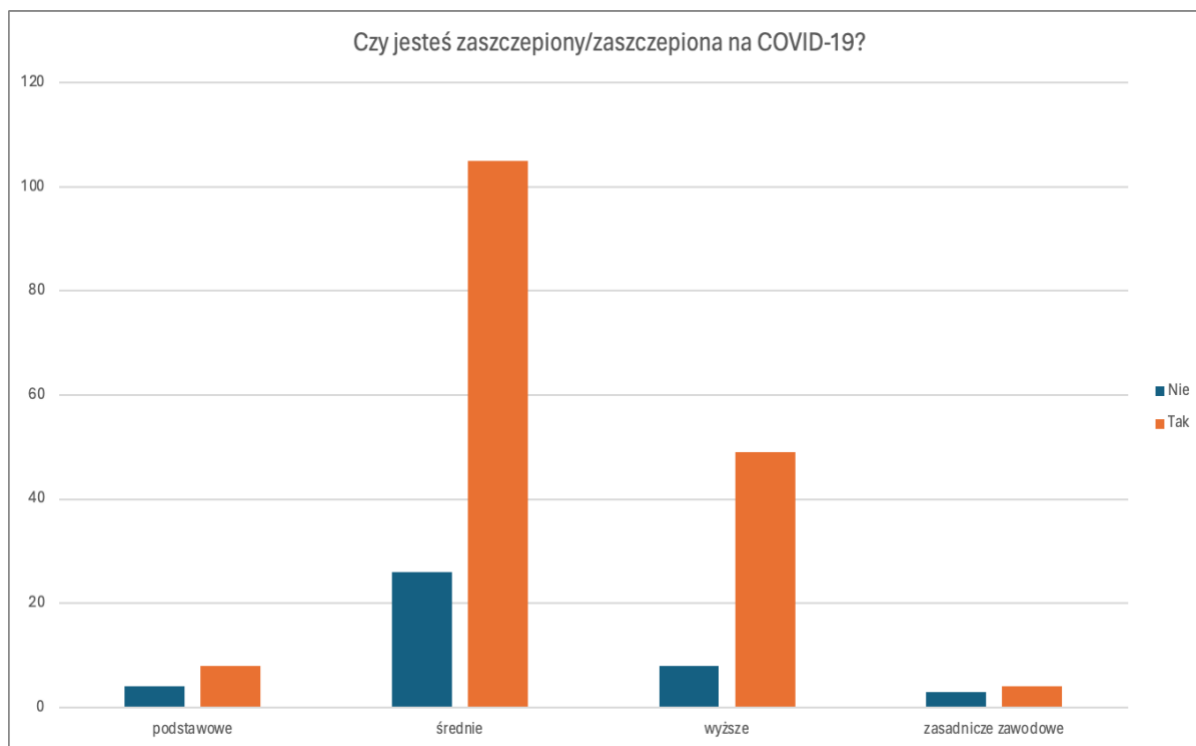
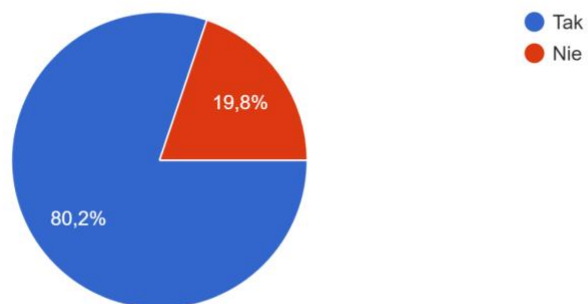

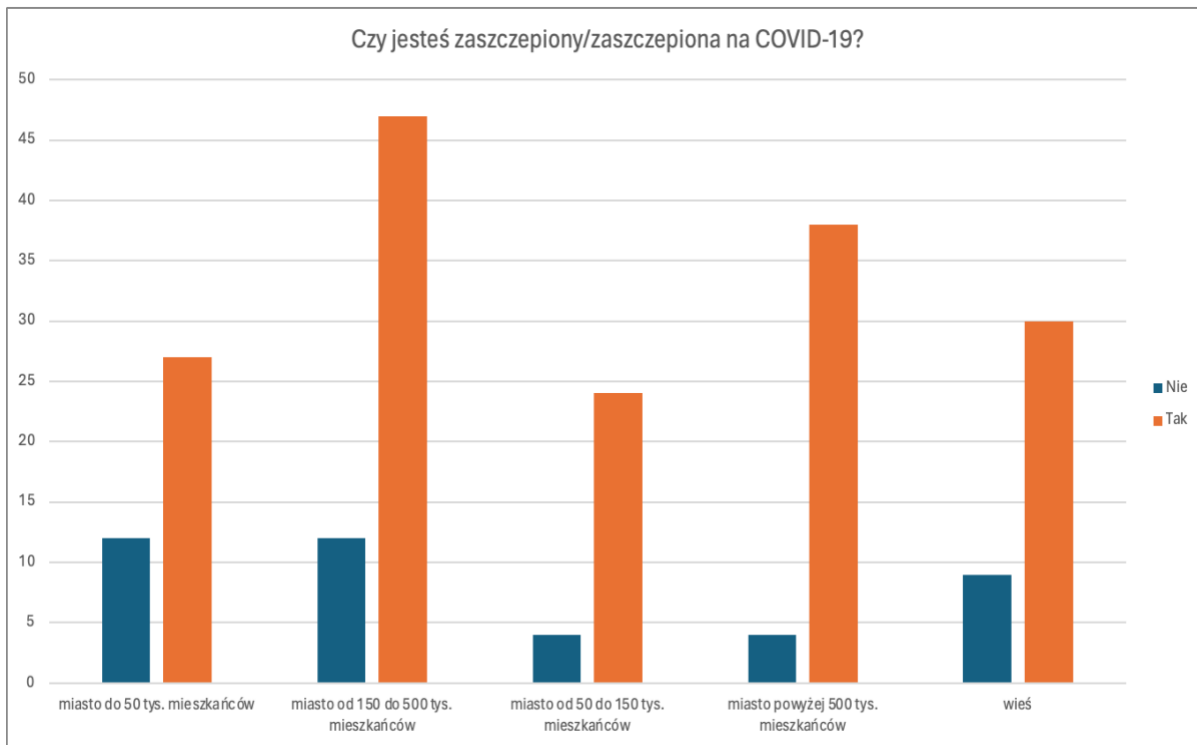
Czy uważasz, że społeczeństwo jest wystarczająco świadome szans/zagrożeń wynikających z rozwoju biotechnologii?

Czy jesteś zaszczepiony/zaszczepiona na COVID-19?

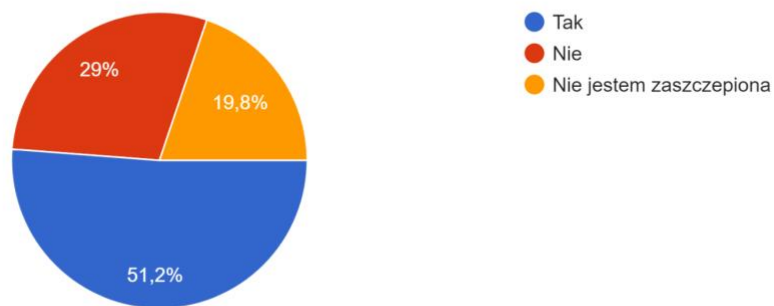
207 odpowiedzi

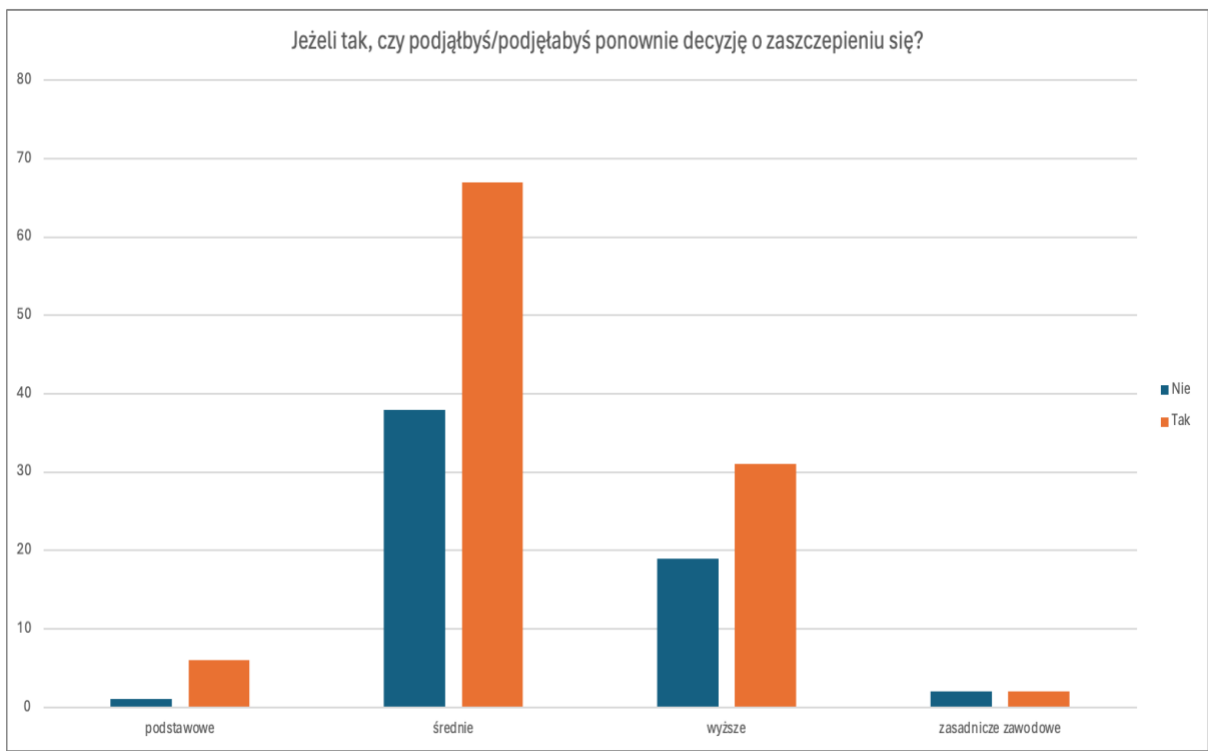
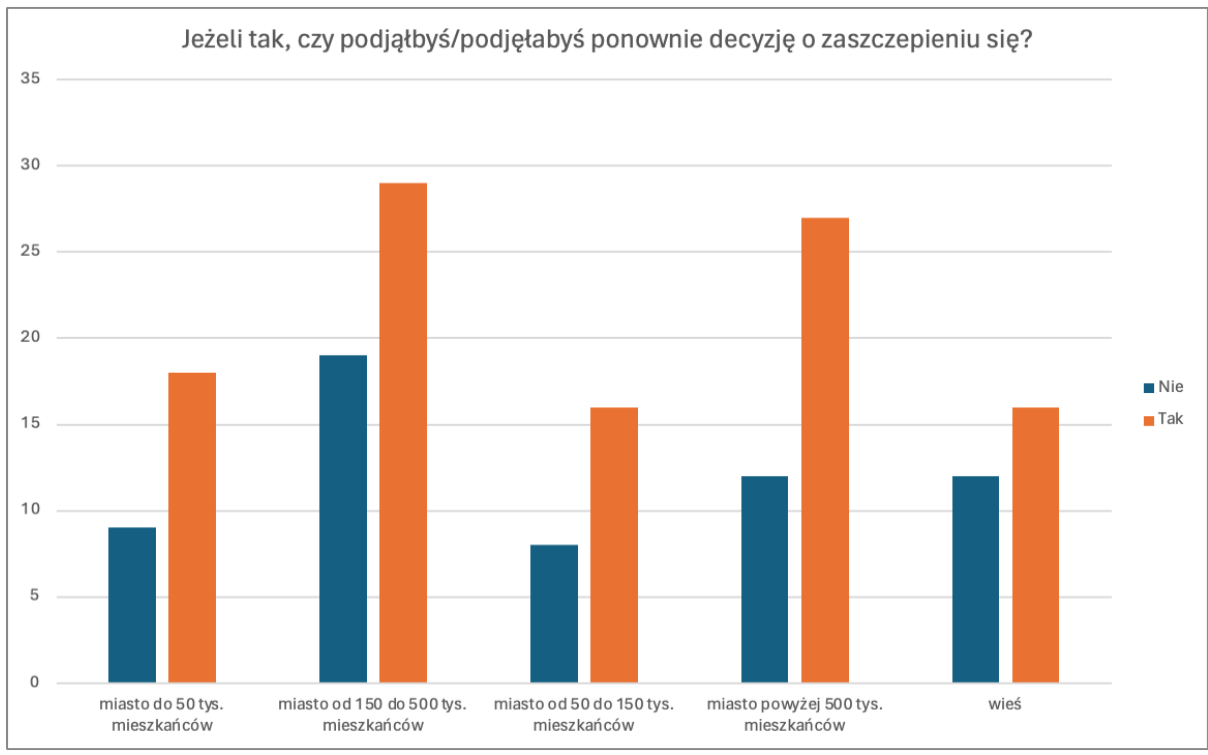

Jeżeli tak, czy podjąłbyś/podjęłabyś ponownie decyzję o zaszczepieniu się?

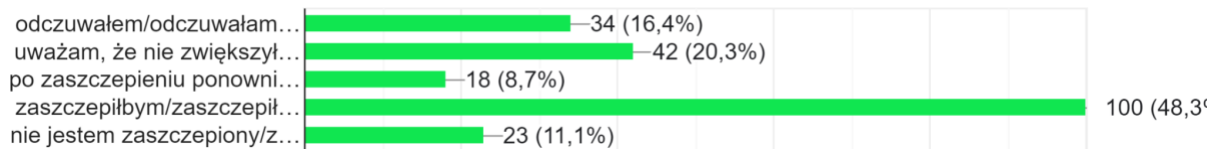
207 odpowiedzi

Jeżeli nie zaszczepiłbyś/zaszczepiłabyś się ponownie, dlaczego? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi i podać własne uzasadnienie)

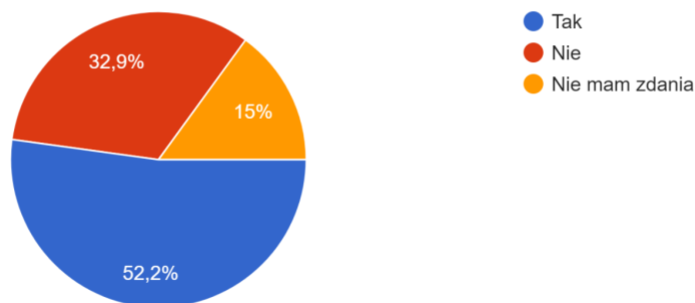
207 odpowiedzi

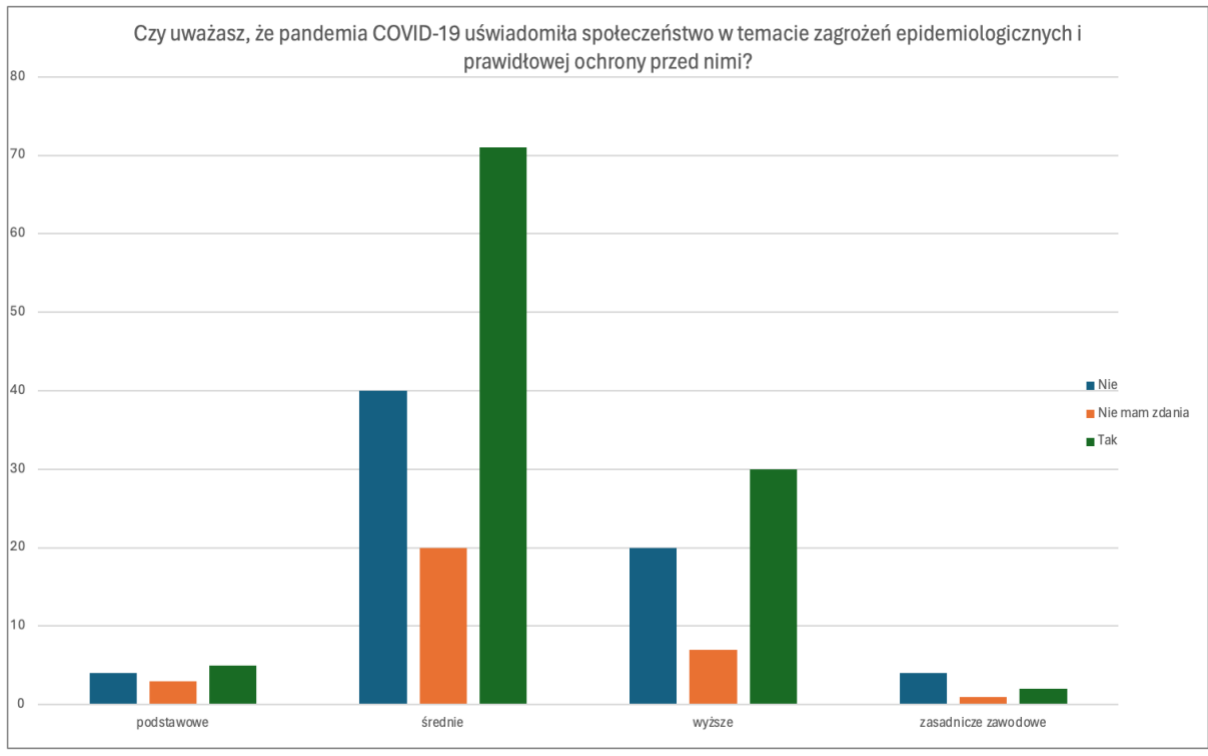
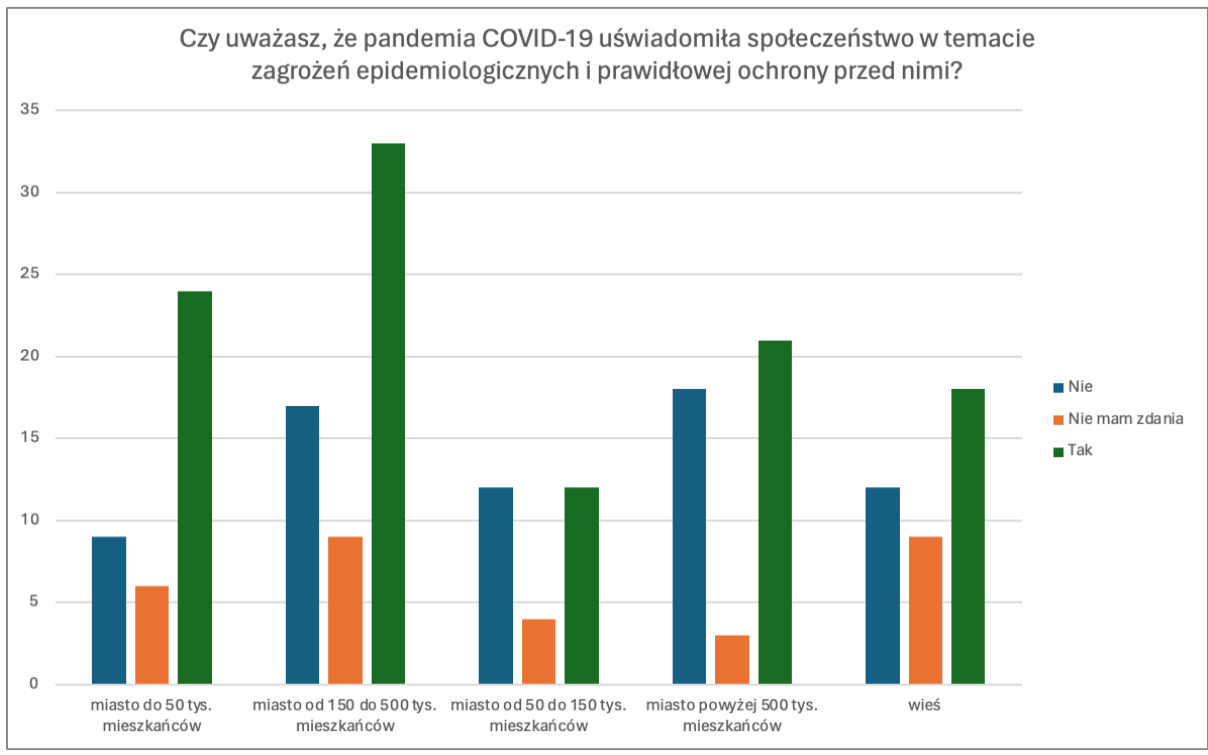

- Nie jestem królikiem doświadczalnym oraz w tej szczepionce jest autyzm
- No bo to szfindel, Bill Gates chciał zacząć ludzi, żeby kontrolować ich mózgu już
- To nie jest szczepionka tylko preparat
- Boję się, że w przyszłości będę miała skutki uboczne
- Zjadliwość wirusa spadła i stanowi mniejsze zagrożenie
- Brak wiary

Czy uważasz, że pandemia COVID-19 uświadomiła społeczeństwo w temacie zagrożeń epidemiologicznych i prawidłowej ochrony przed nimi?

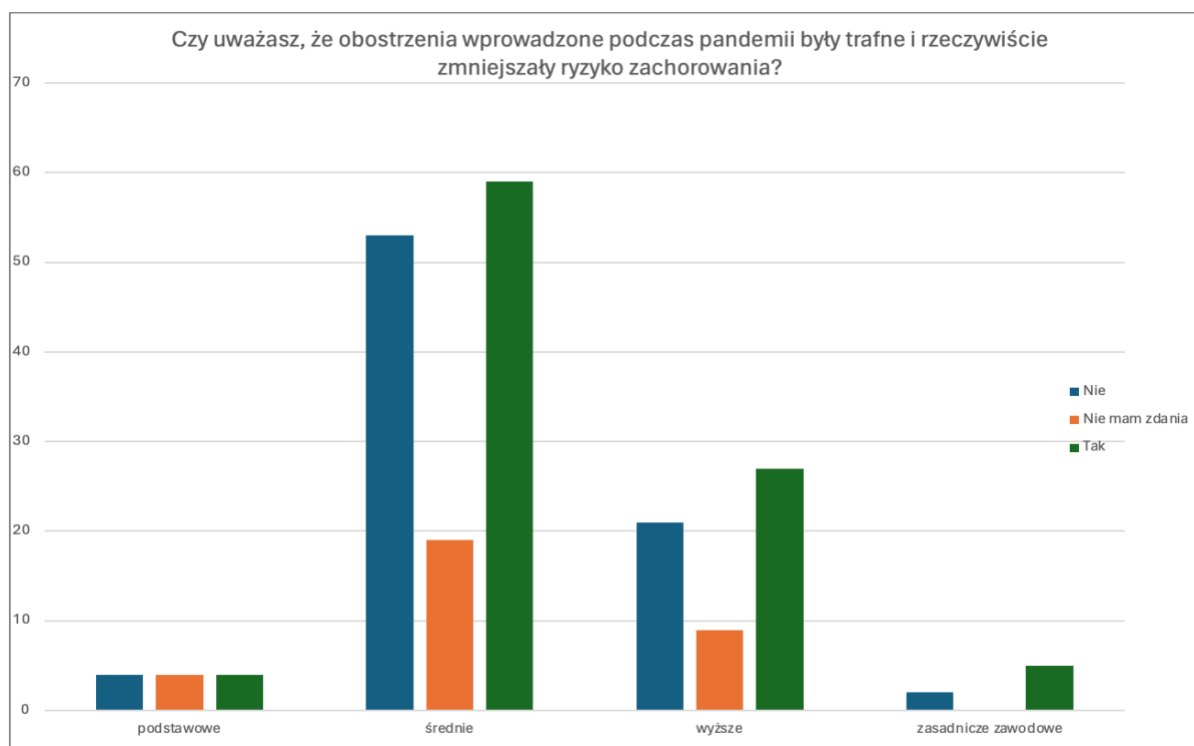
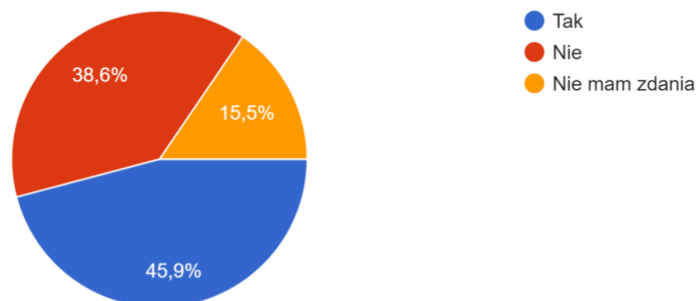
207 odpowiedzi

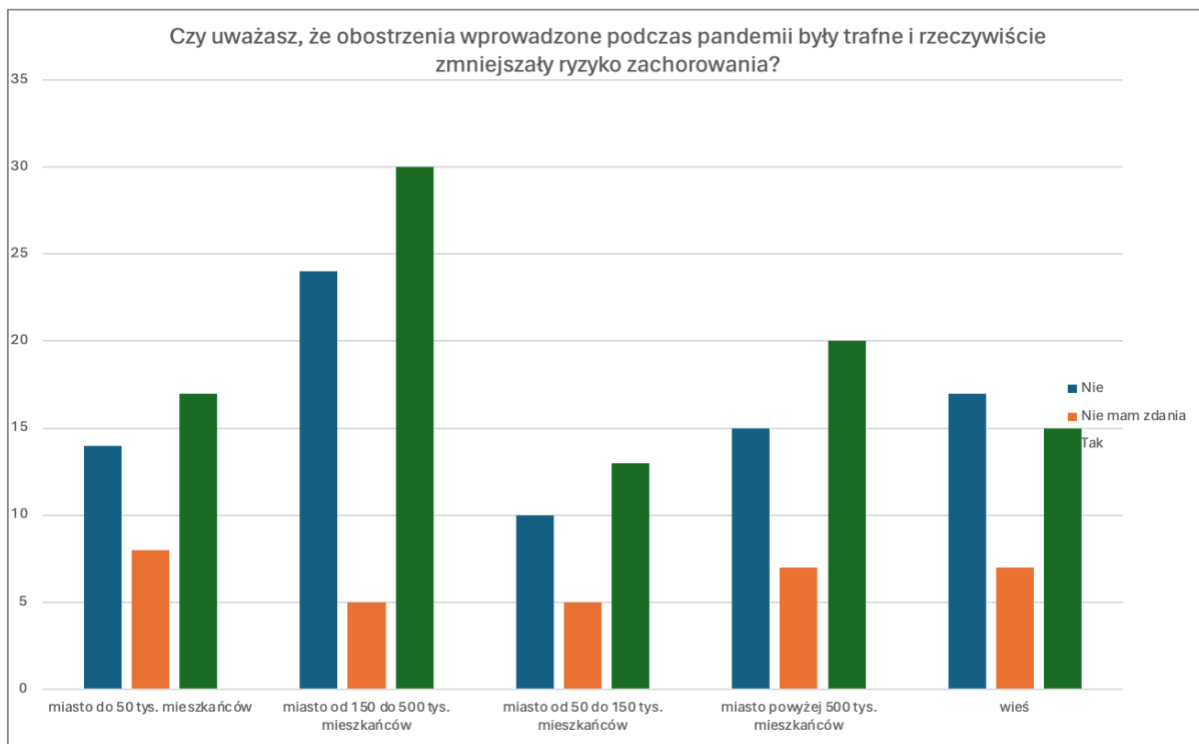

Czy uważasz, że obostrzenia wprowadzone podczas pandemii były trafne i rzeczywiście zmniejszyły ryzyko zachorowania?

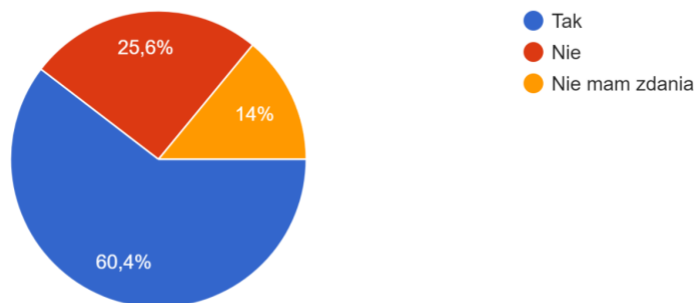
207 odpowiedzi

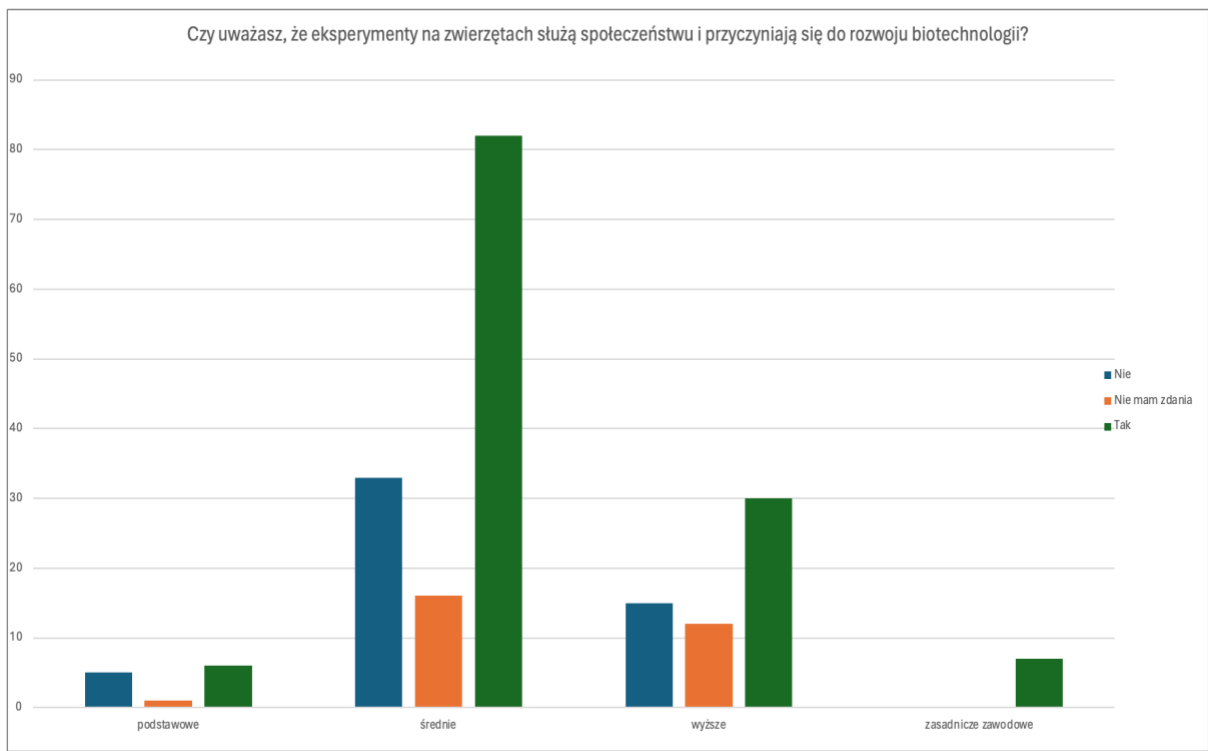
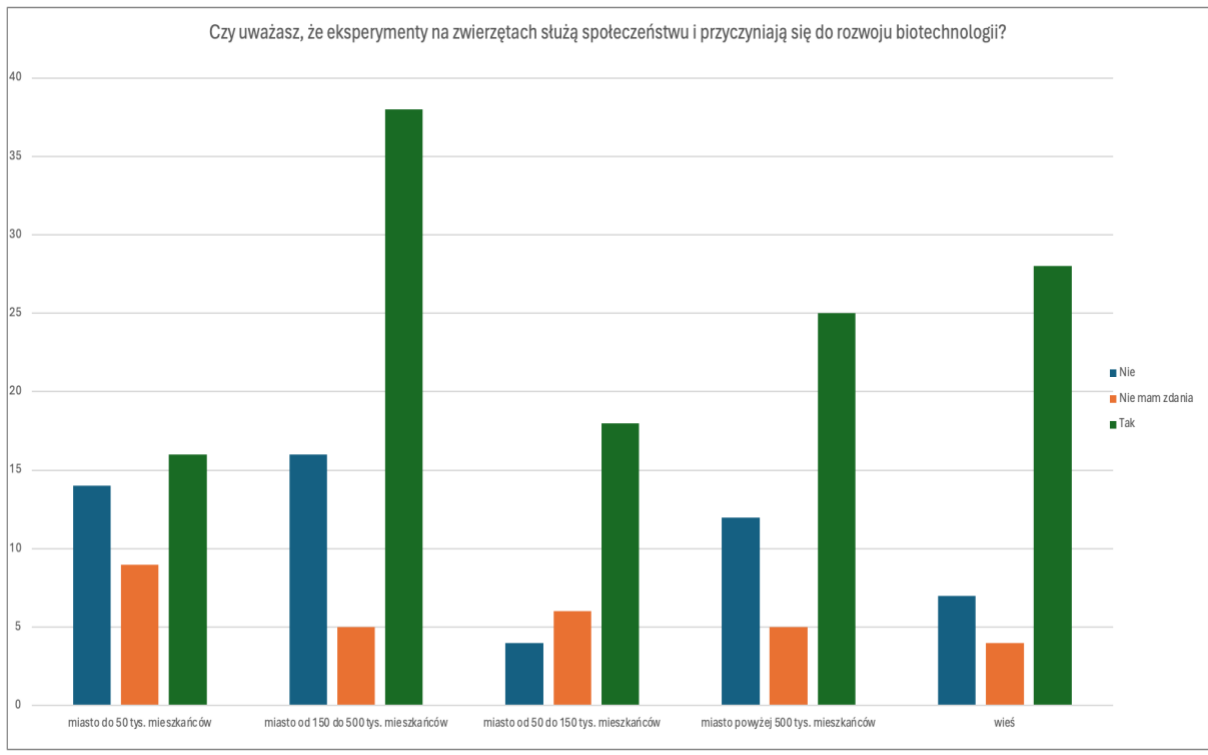

Czy uważasz, że eksperymenty na zwierzętach służą społeczeństwu i przyczyniają się do rozwoju biotechnologii?

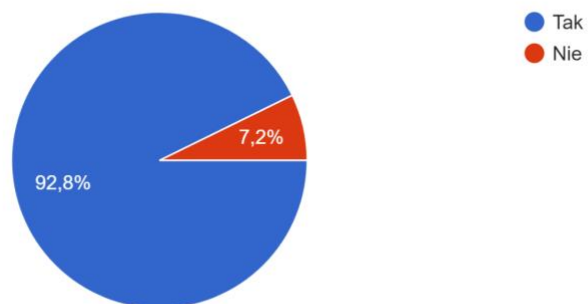
207 odpowiedzi

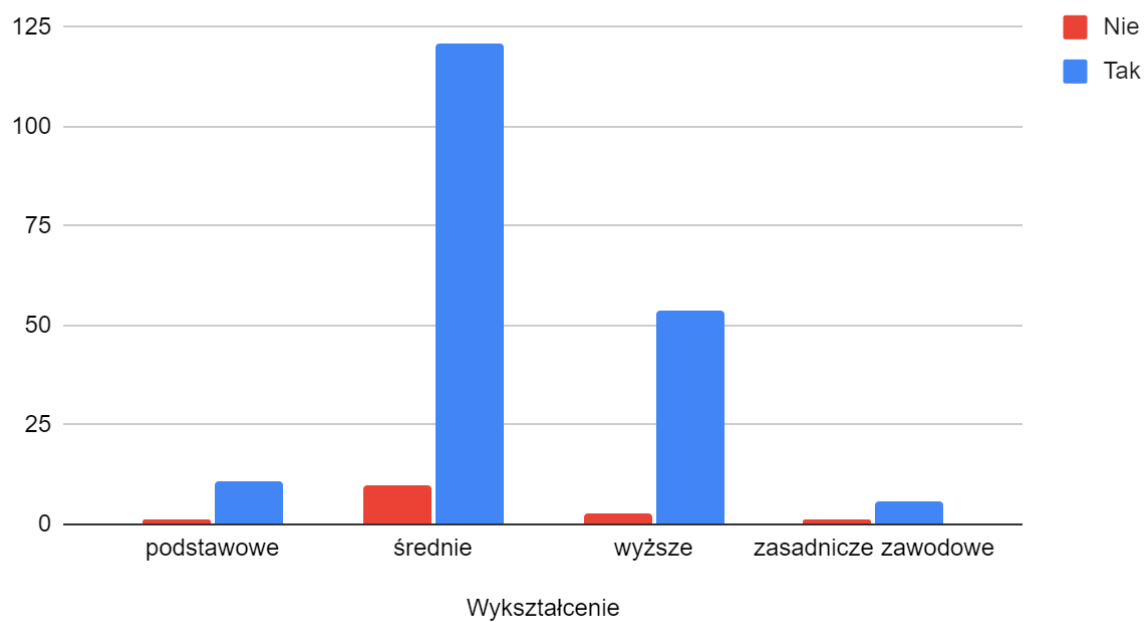

Czy wiesz czym jest klonowanie?

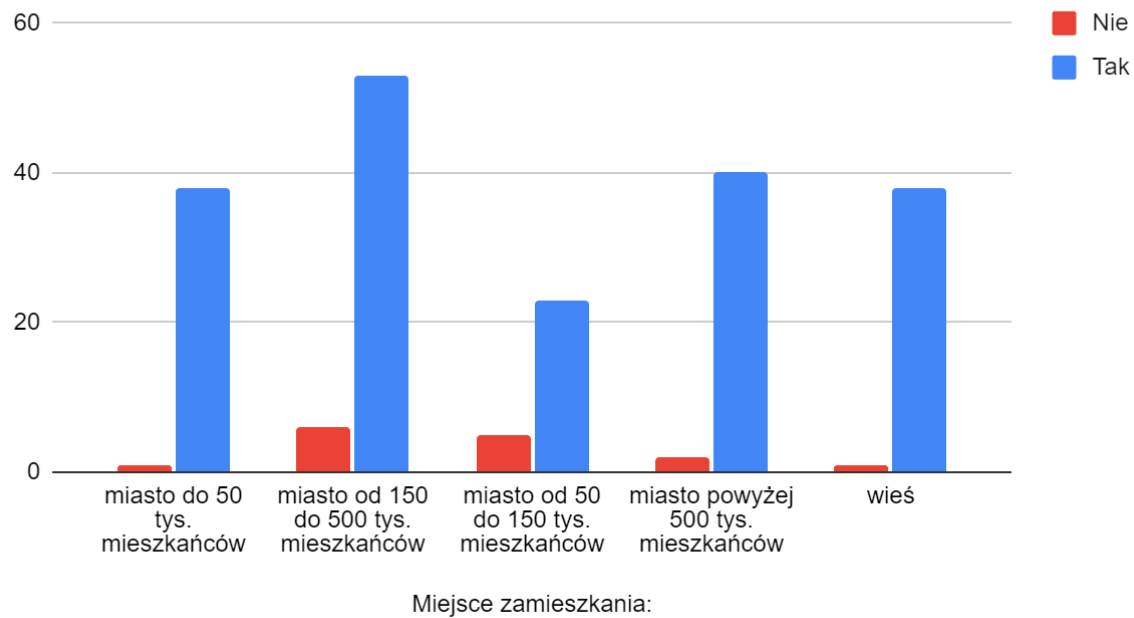
207 odpowiedzi

Czy wiesz czym jest klonowanie?

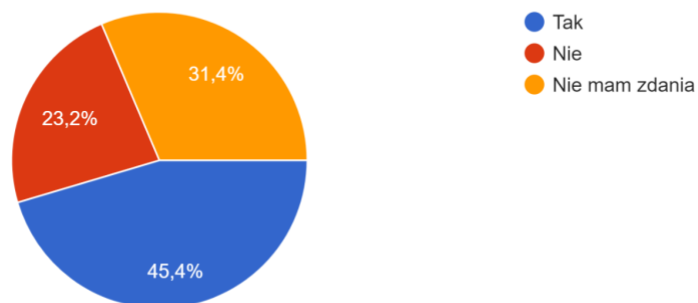

Czy wiesz czym jest klonowanie?

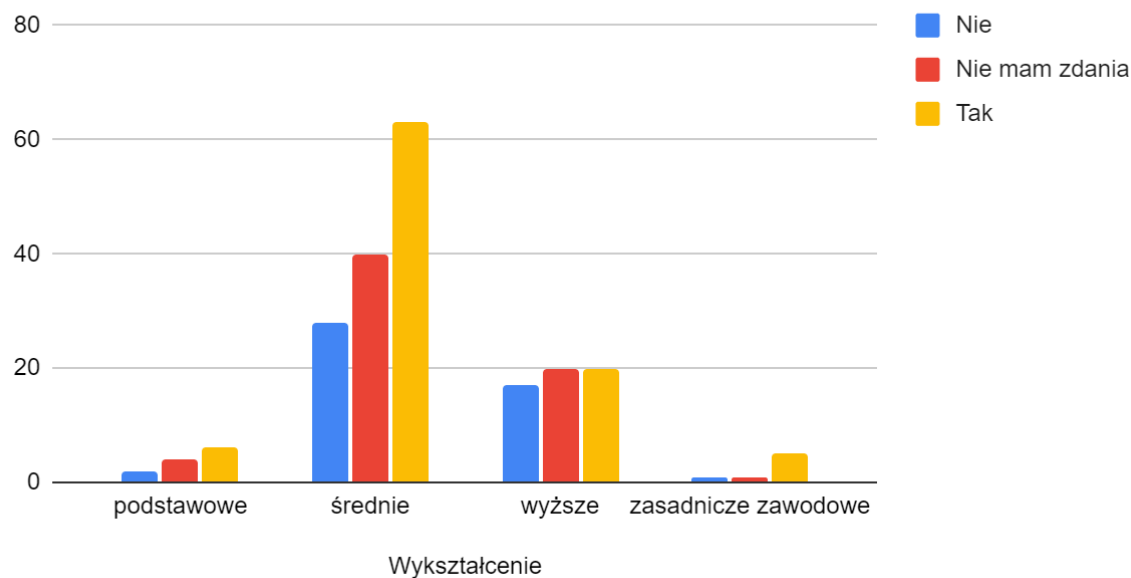

Czy uważasz, że rozwój technologii dotyczący klonowania zwierząt jest potrzebny?

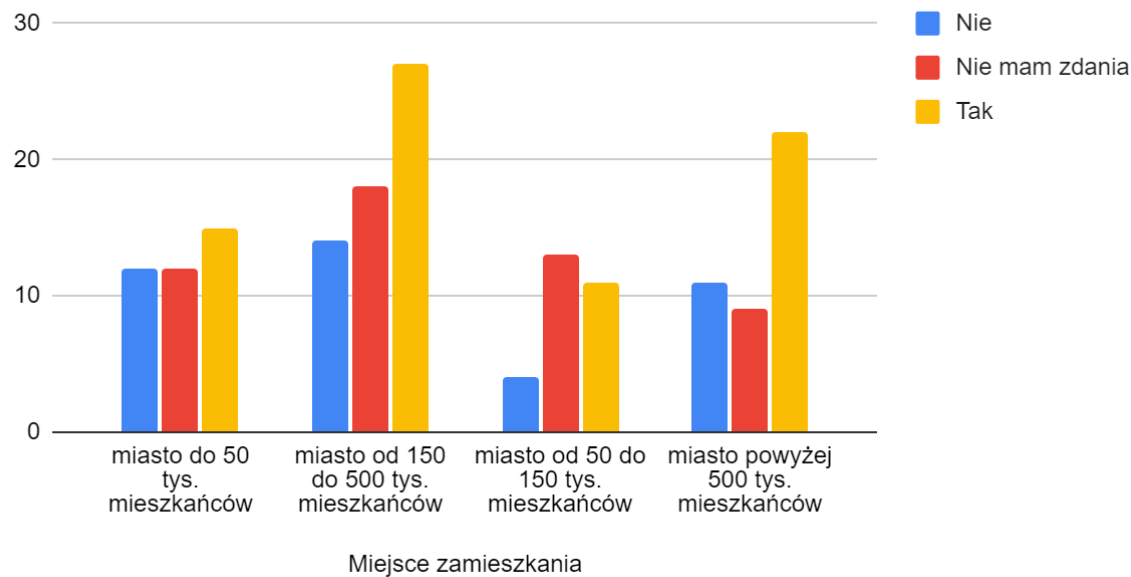
207 odpowiedzi

Czy uważasz, że rozwój technologii dotyczący klonowania zwierząt jest potrzebny?

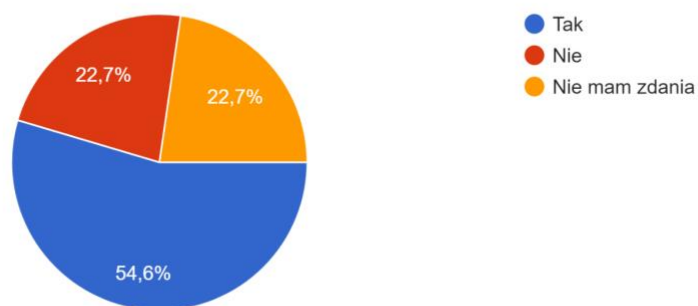

Czy uważasz, że rozwój technologii dotyczący klonowania zwierząt jest potrzebny?

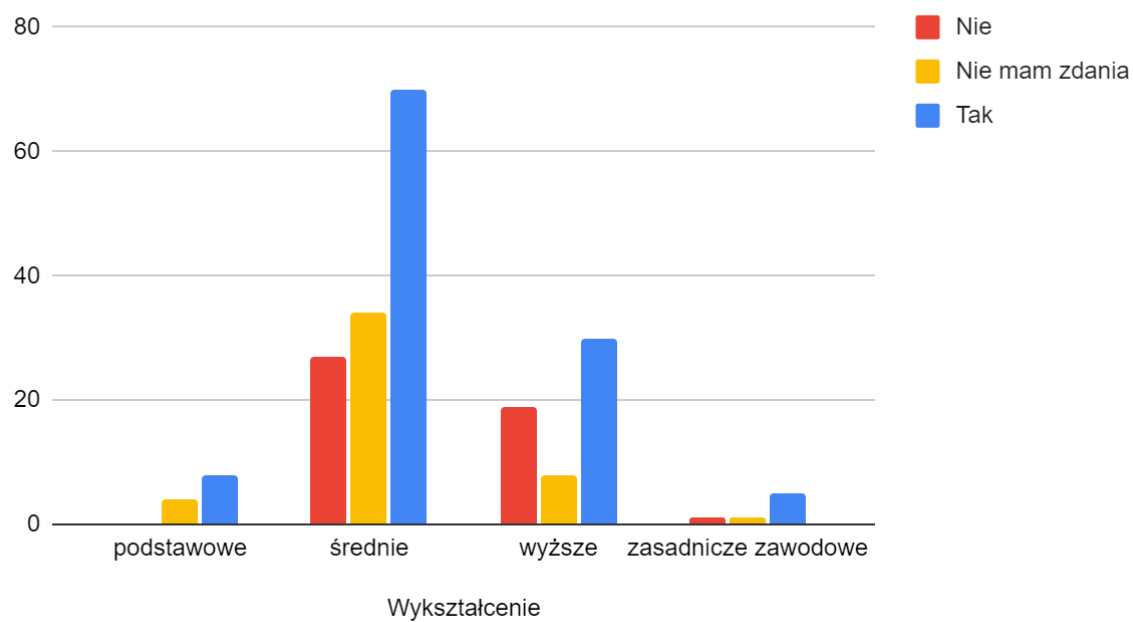

Czy popierasz klonowanie wymarłych gatunków?

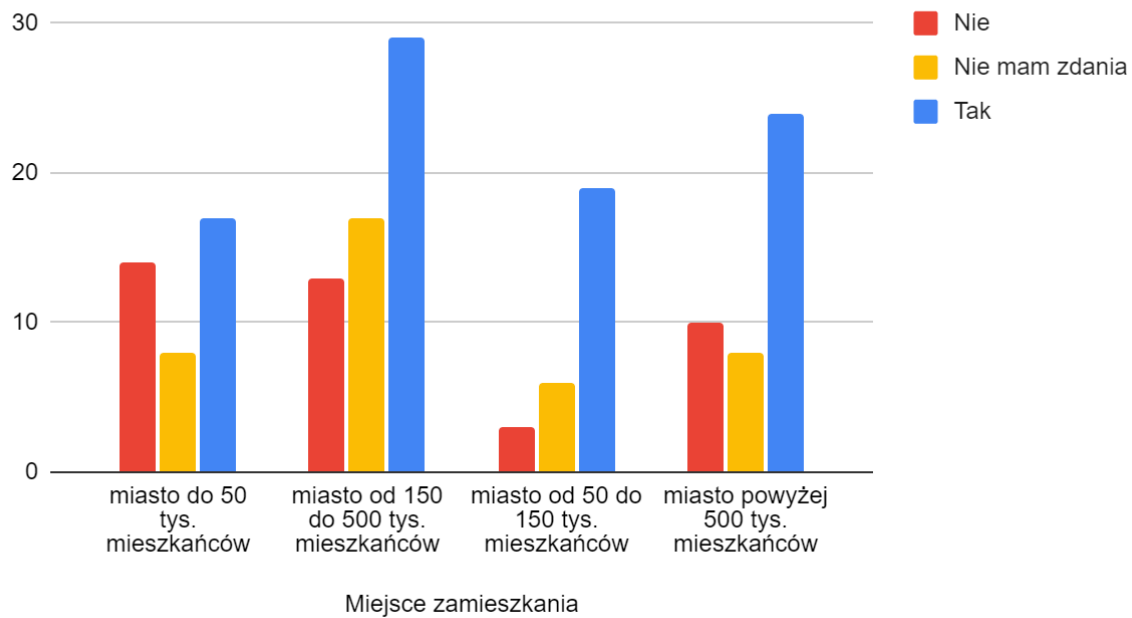
207 odpowiedzi

Czy popierasz klonowanie wymarłych gatunków?

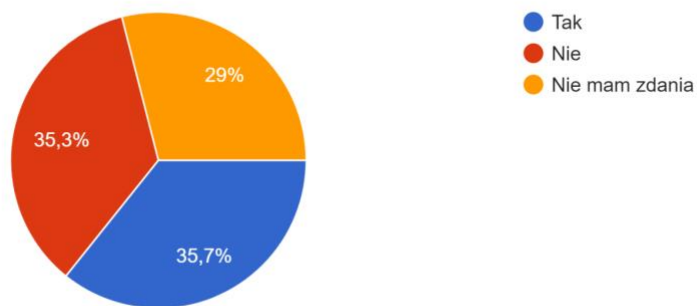

Czy popierasz klonowanie wymarłych gatunków?

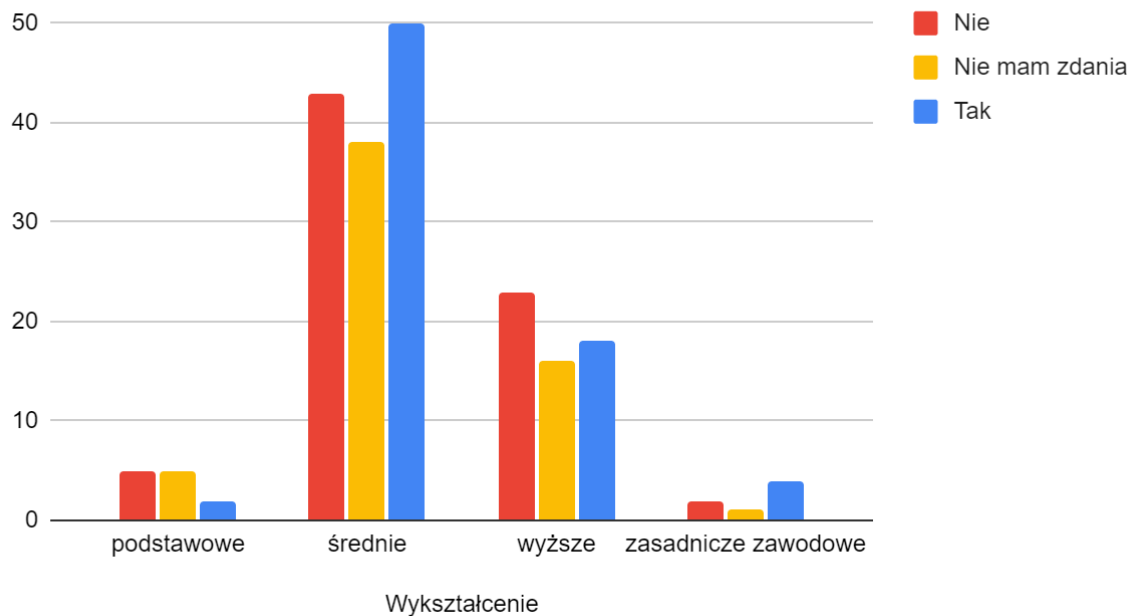

Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?

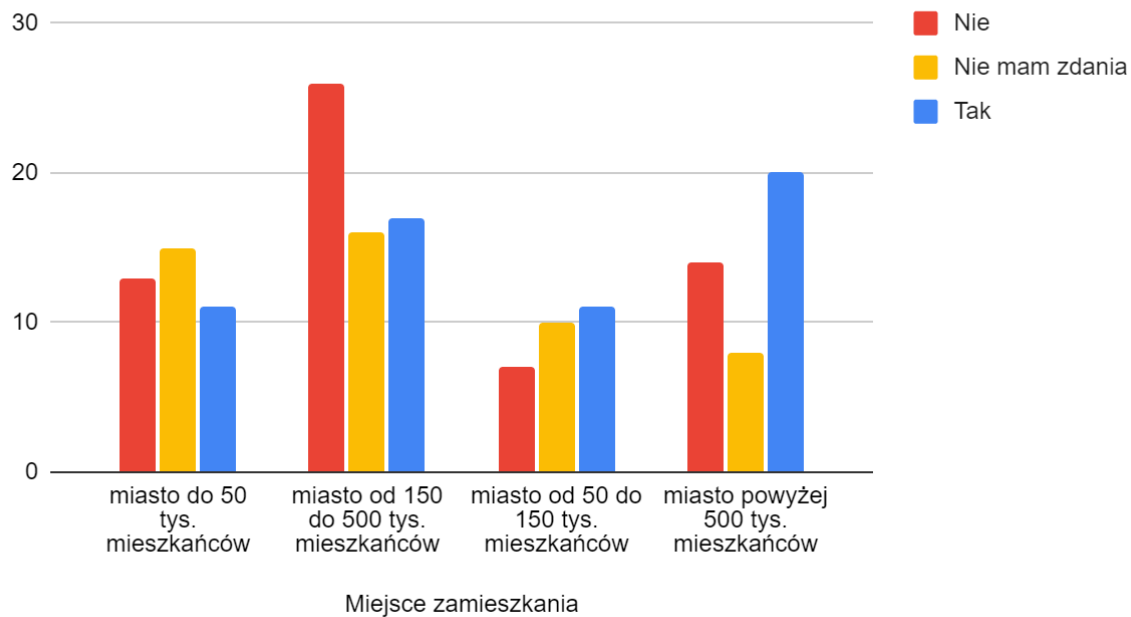
207 odpowiedzi

Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?

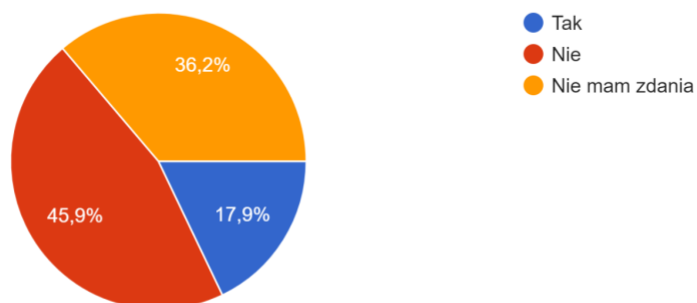

Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?

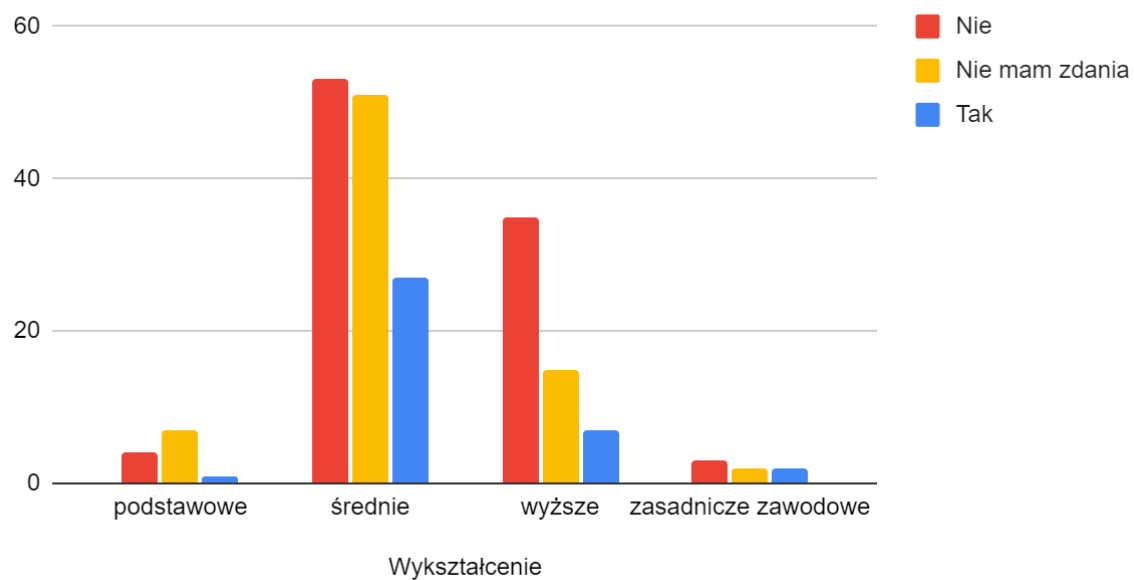

Czy uważasz, że żywność GMO jest wystarczająco przebadana? (GMO - ang. genetically modified organism - organizm zmodyfikowany genetycznie)

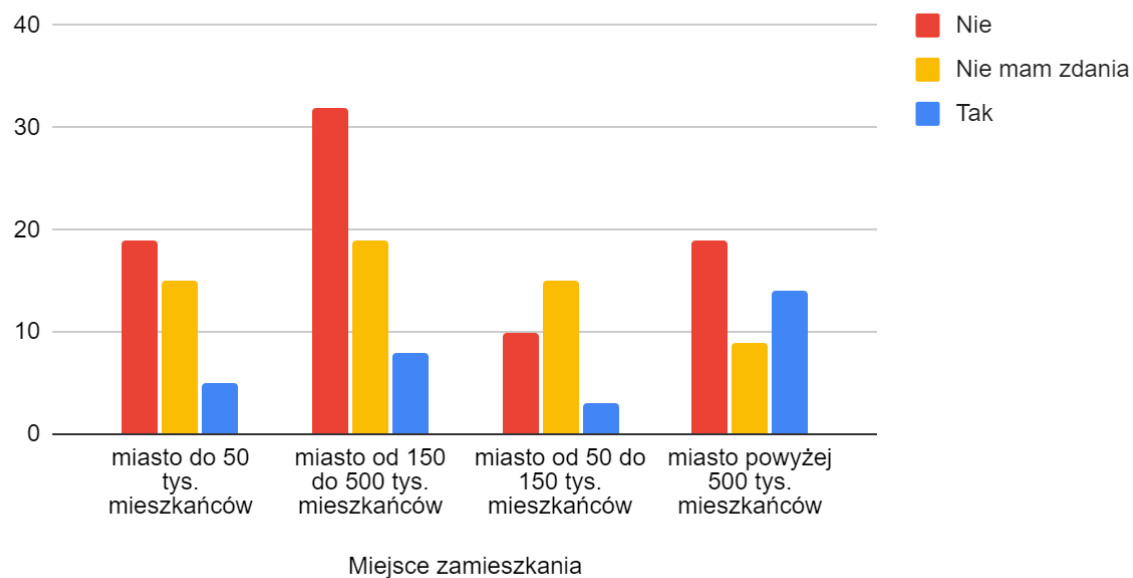
207 odpowiedzi

Czy uważasz, że żywność GMO jest wystarczająco przebadana?

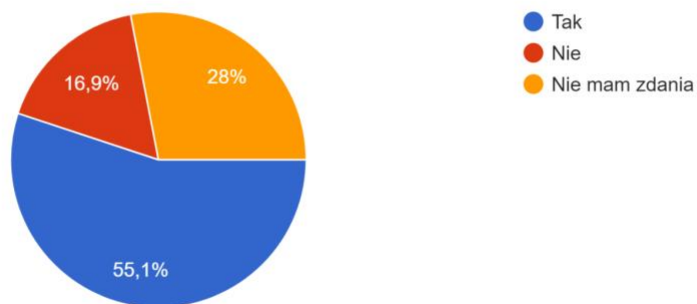

Czy uważasz, że żywność GMO jest wystarczająco przebadana?

Czy uważasz, że żywność GMO może być szkodliwa dla ludzi?

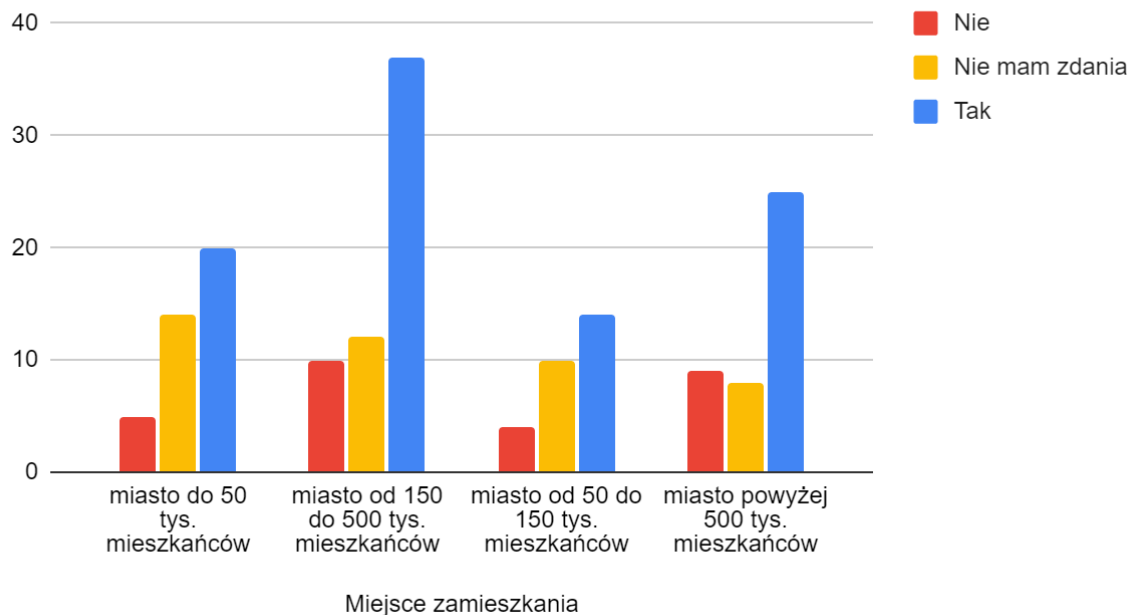
207 odpowiedzi

Czy uważasz, że żywność GMO może być szkodliwa dla ludzi?

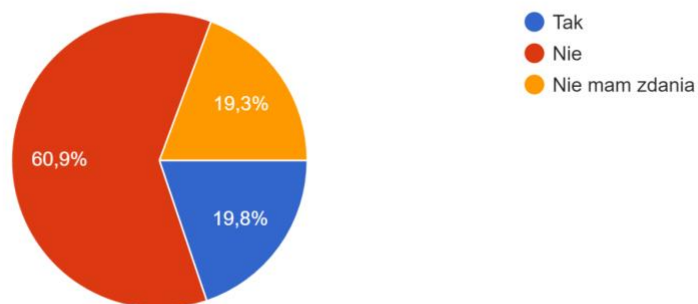

Czy uważasz, że żywność GMO może być szkodliwa dla ludzi?

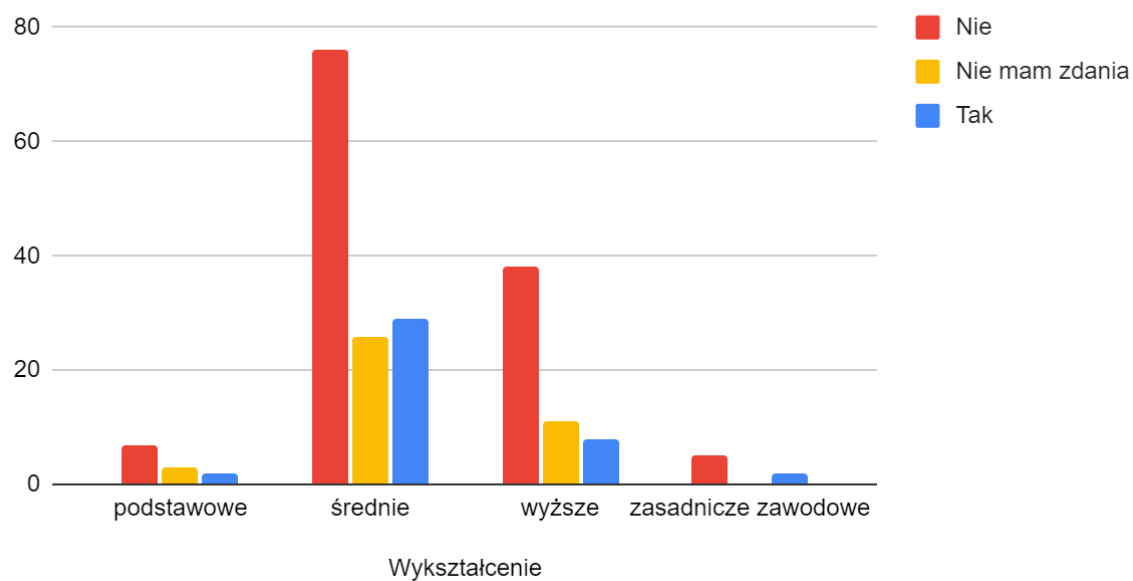

Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie/wyraźnie oznaczone?

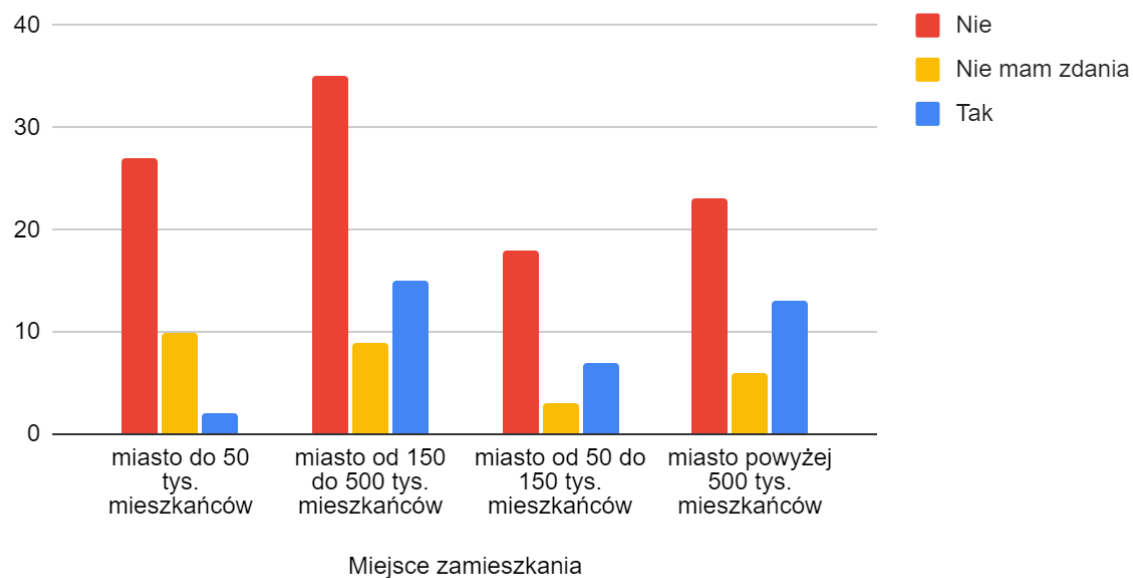
207 odpowiedzi

Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie/wyraźnie oznaczone?

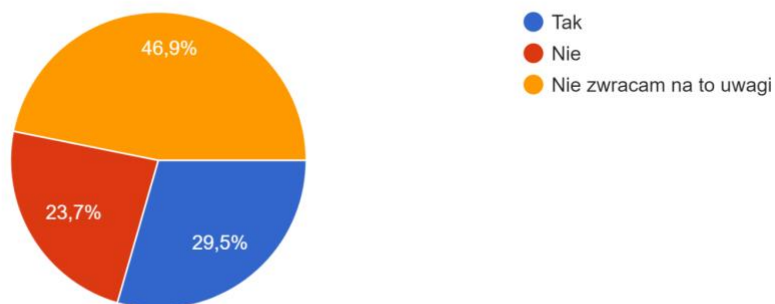

Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie/wyraźnie oznaczone?

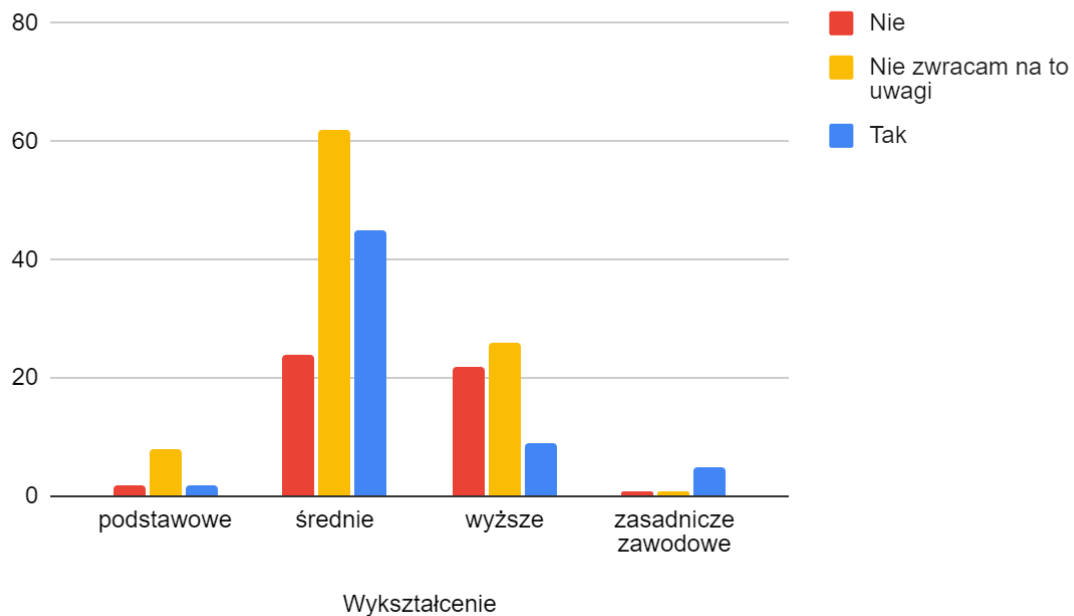

Czy kupujesz w sklepach produkty spożywcze, które są GMO?

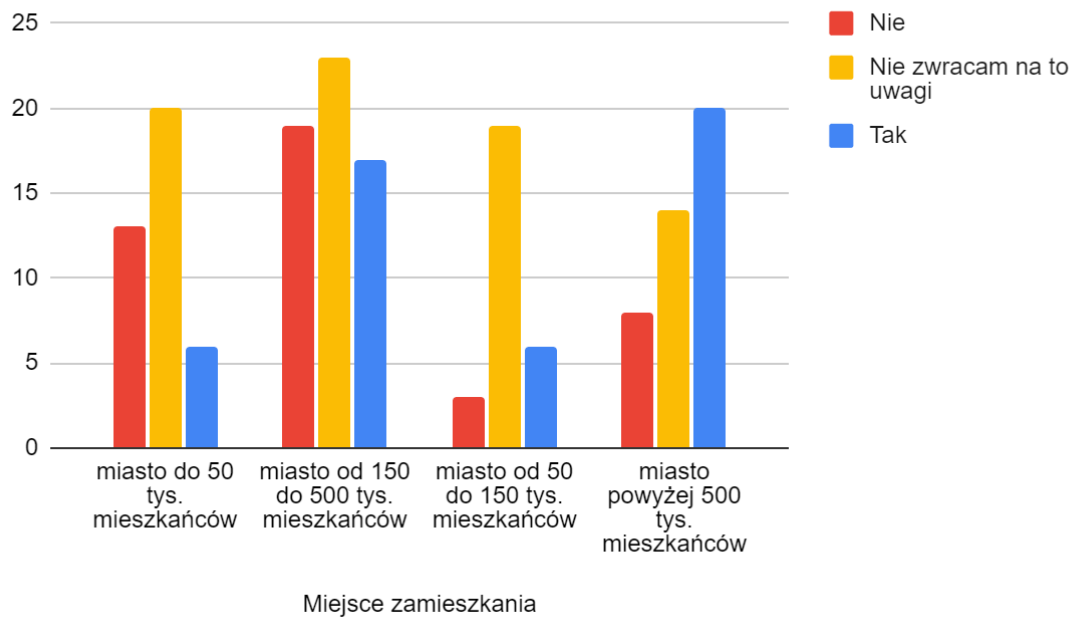
207 odpowiedzi

Czy kupujesz w sklepach produkty spożywcze, które są GMO?

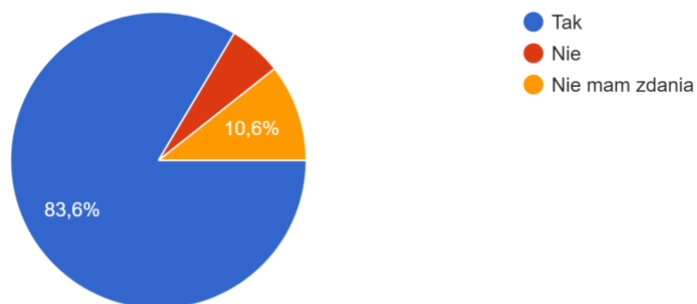

Czy kupujesz w sklepach produkty spożywcze, które są GMO?

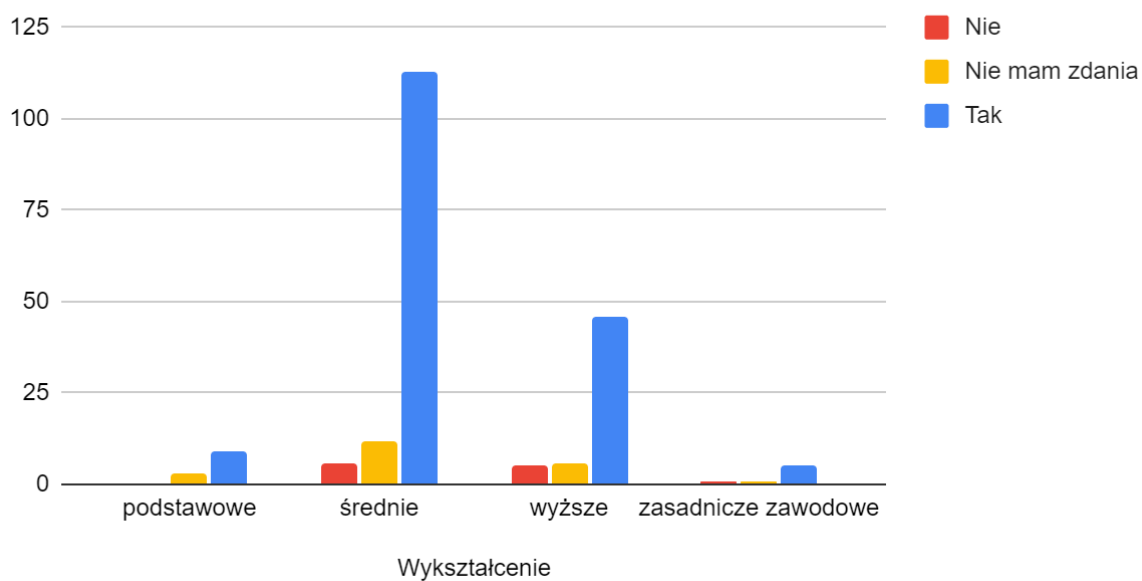

Czy uważasz za słuszne rozwijanie technologii związanych z technikami in vitro?

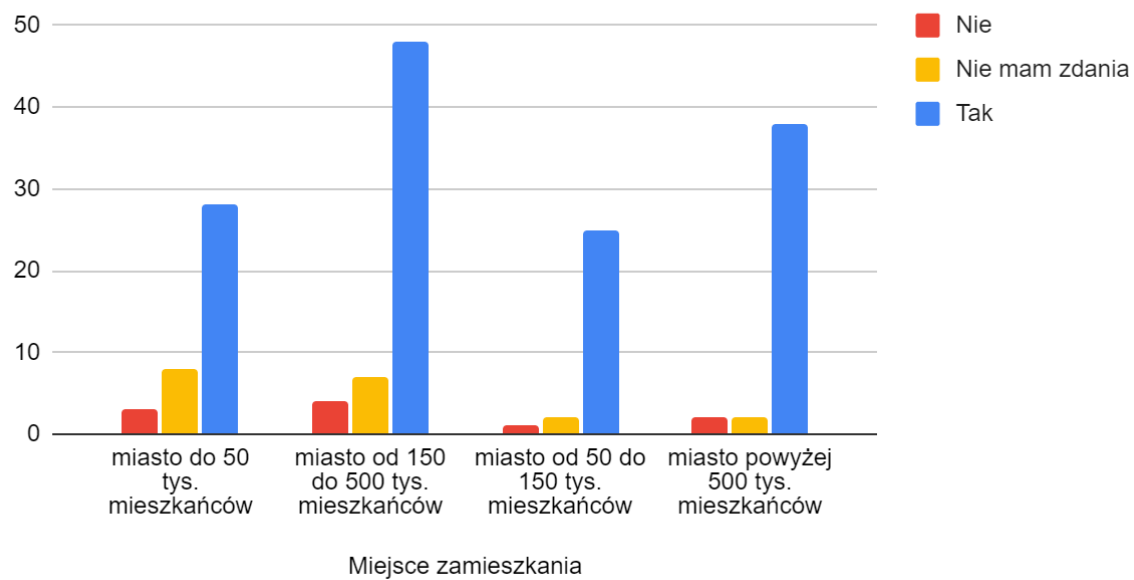
207 odpowiedzi

Czy uważasz za słuszne rozwijanie technologii związanych z technikami in vitro?

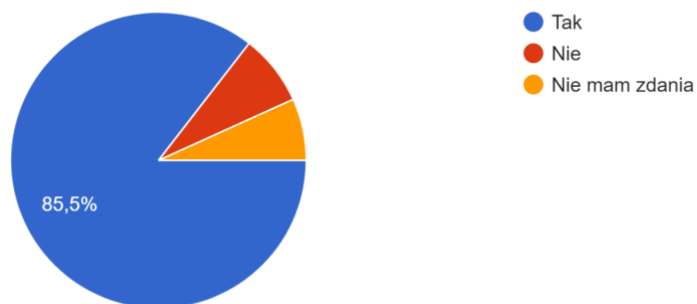

Czy uważasz za słuszne rozwijanie technologii związanych z technikami in vitro?

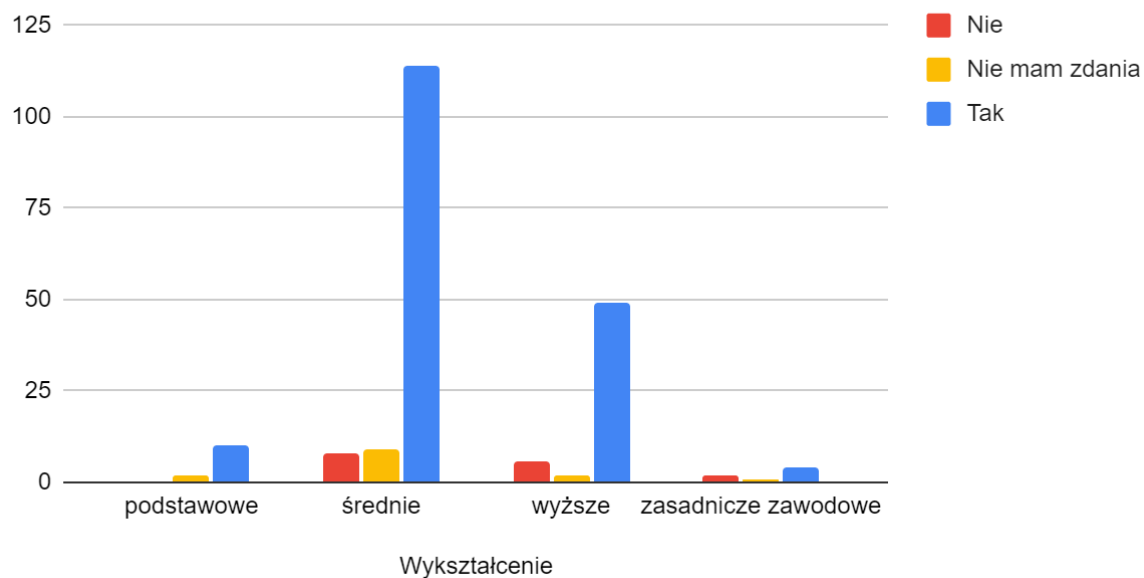

Czy popierasz techniki in vitro jako metody leczenia bezpłodności?

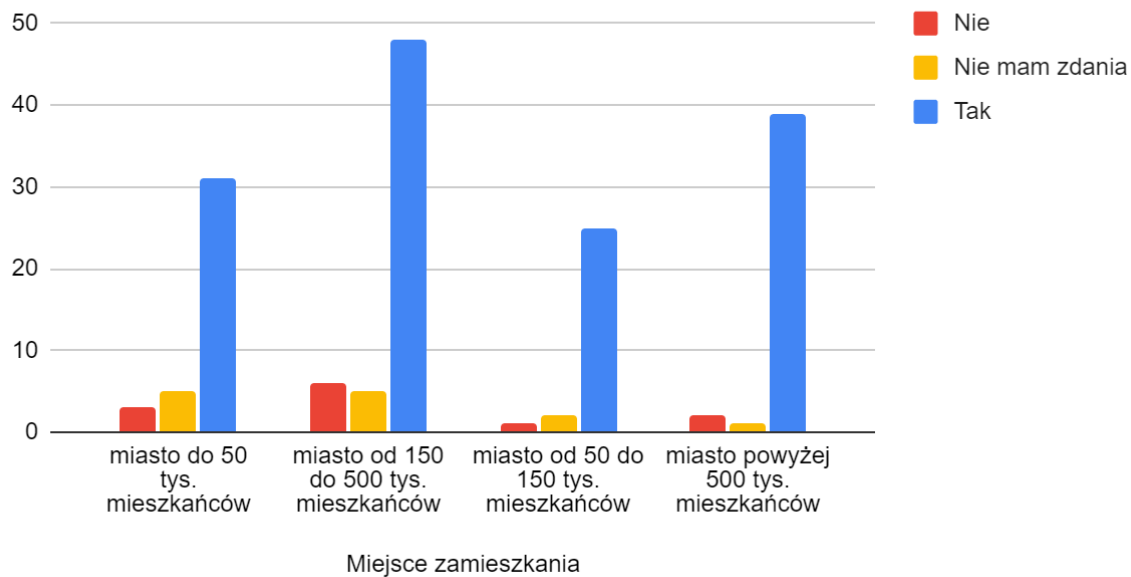
207 odpowiedzi

Czy popierasz techniki in vitro jako metody leczenia bezpłodności?

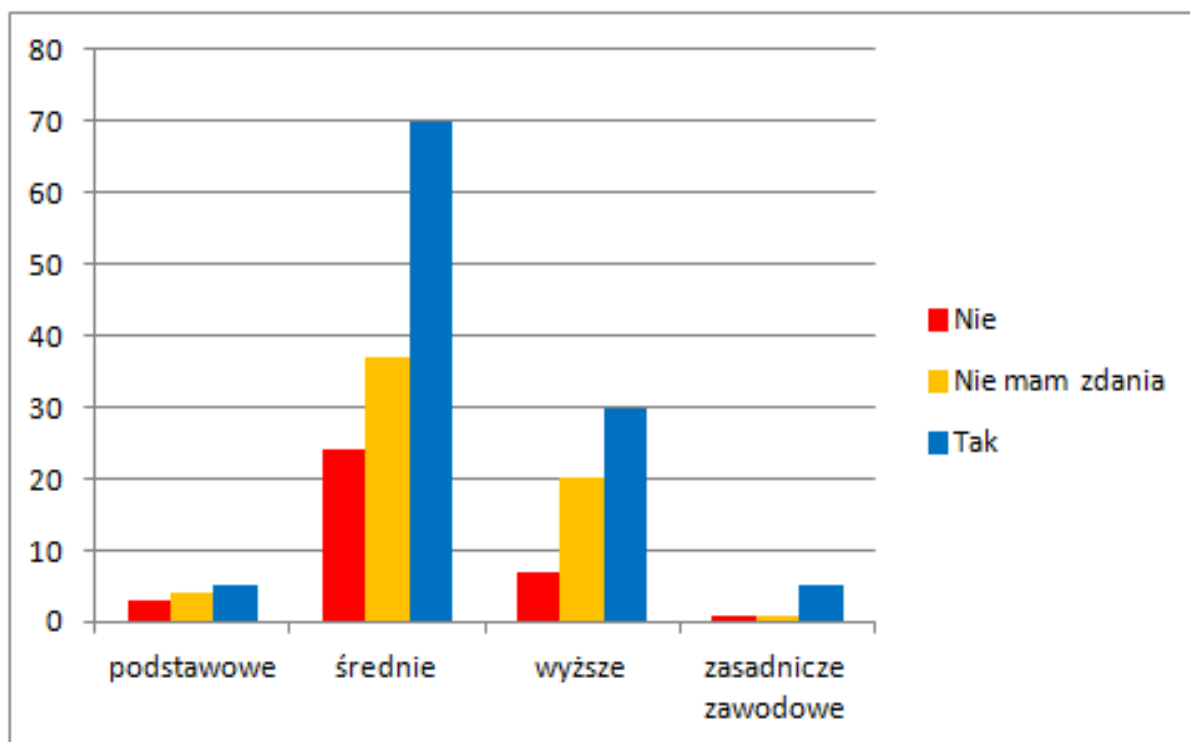
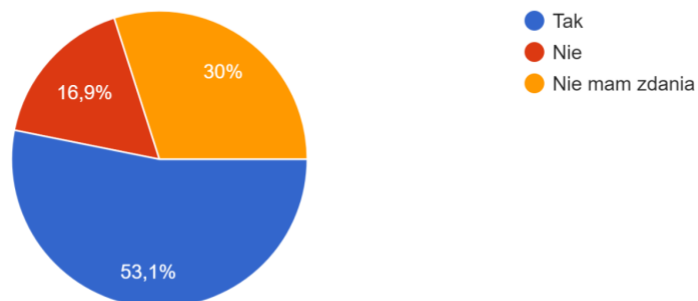

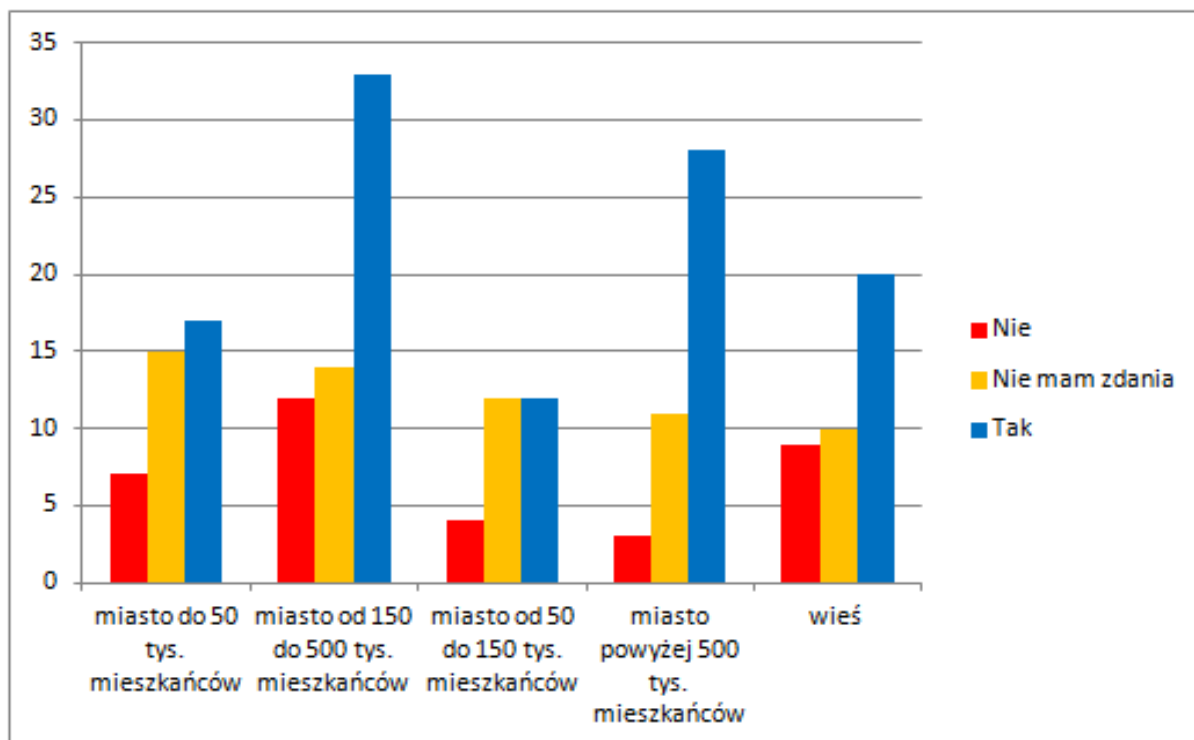
Czy popierasz techniki in vitro jako metody leczenia bezpłodności?

Czy uważasz, że pomysł rozwijania inżynierii genetycznej korzystając z badań nad ludzkimi zarodkami jest słuszny?

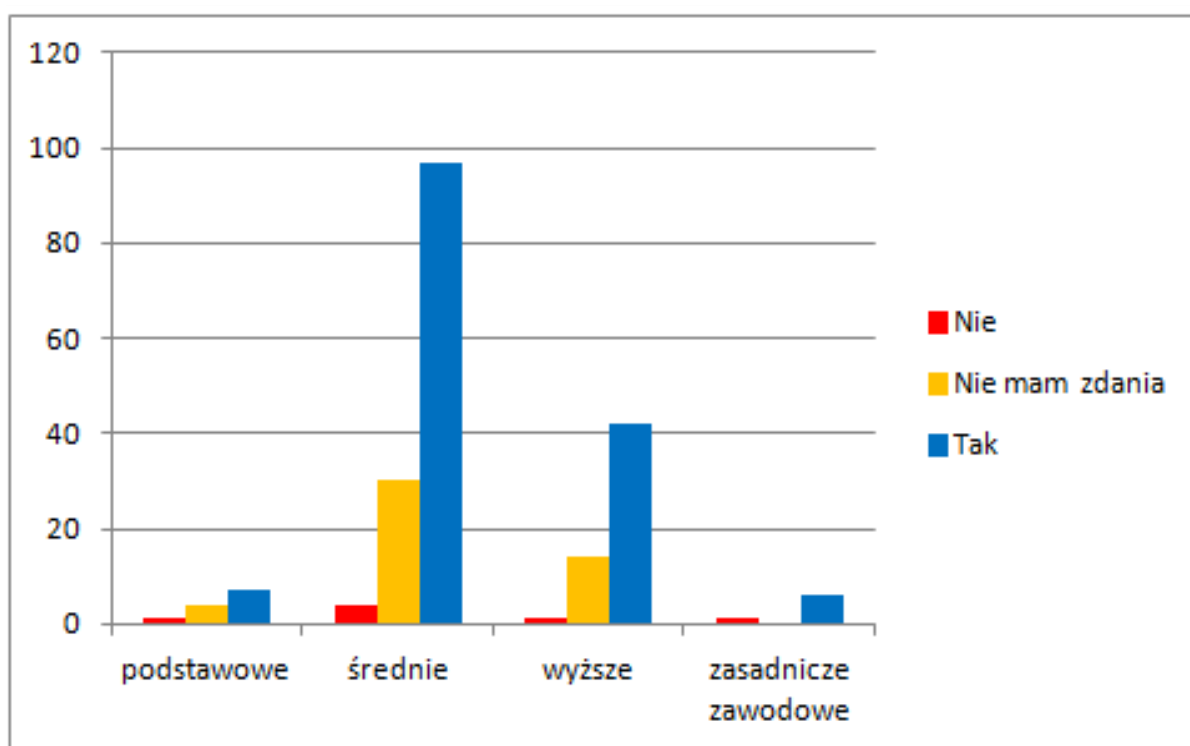
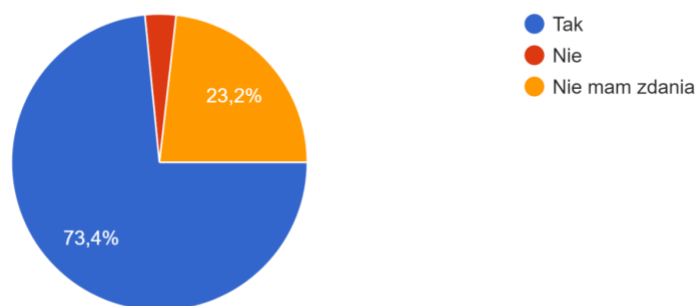
207 odpowiedzi

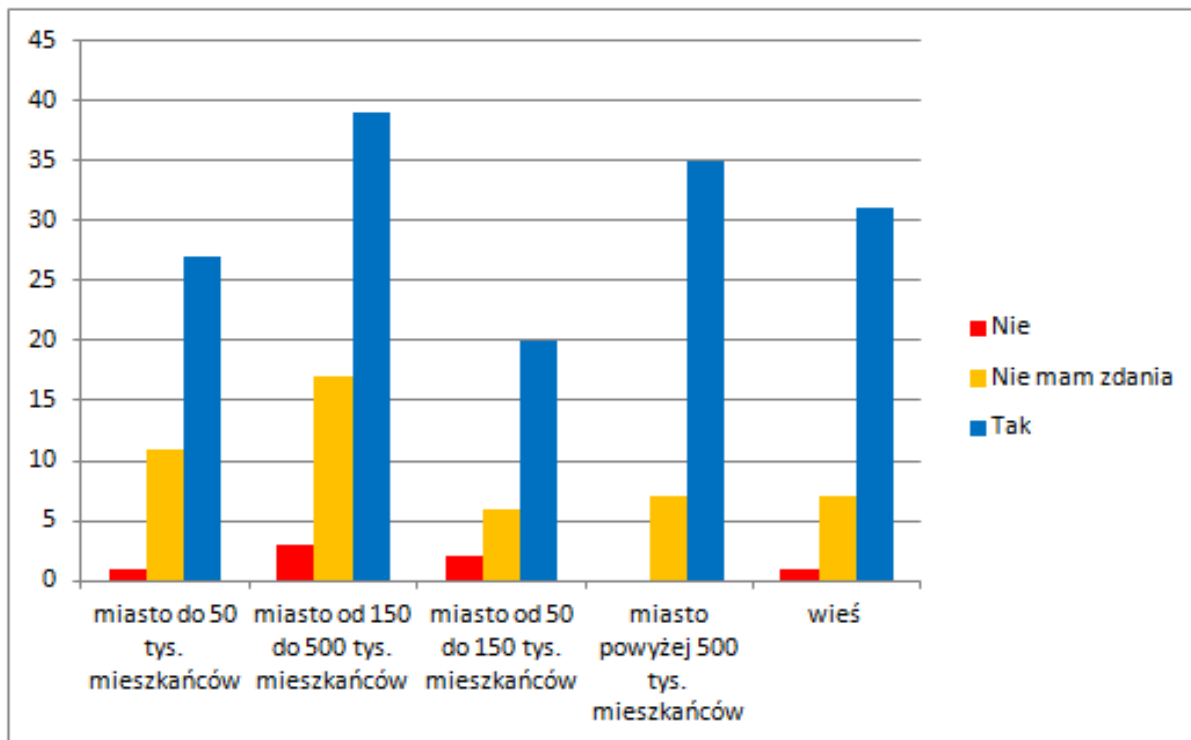

Czy Twoim zdaniem biotechnologia ma zastosowanie w ochronie środowiska?

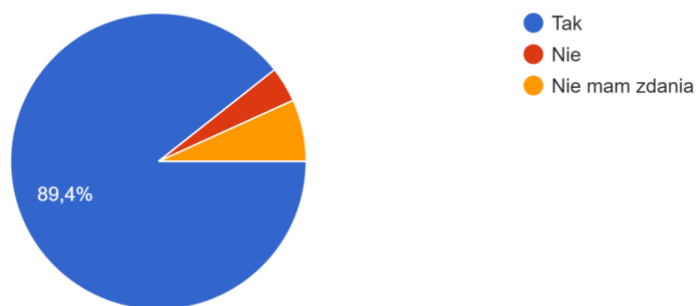
207 odpowiedzi

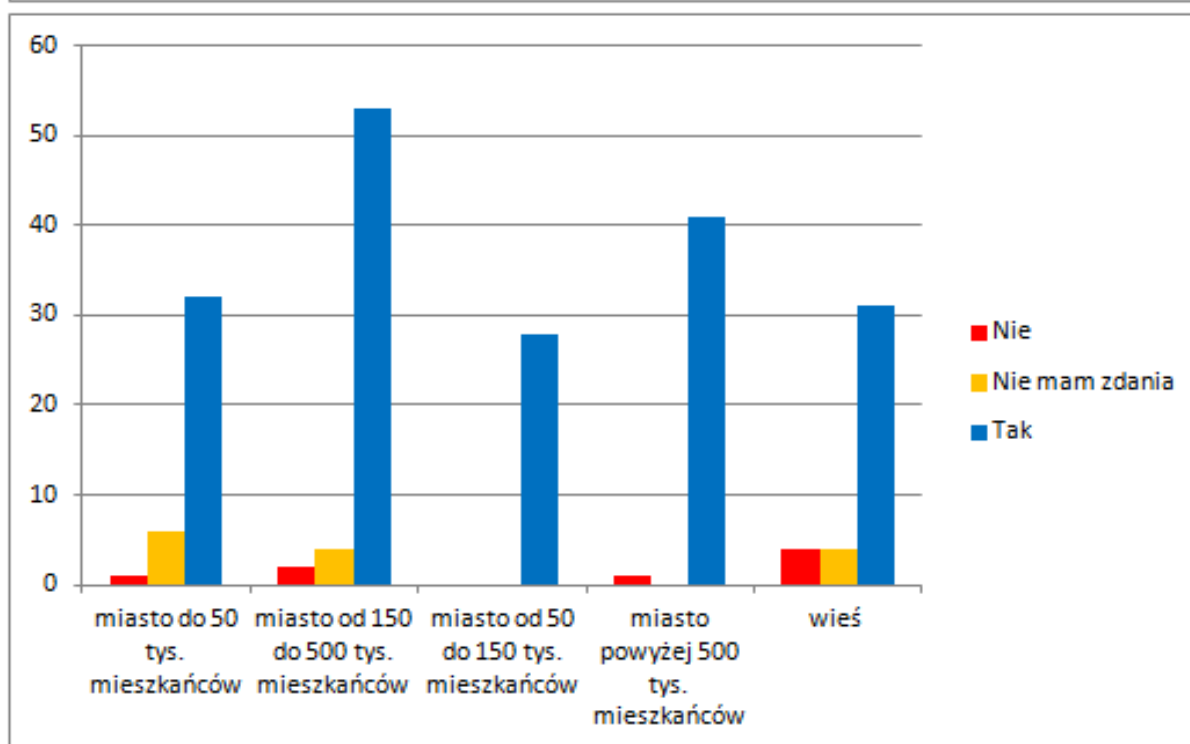
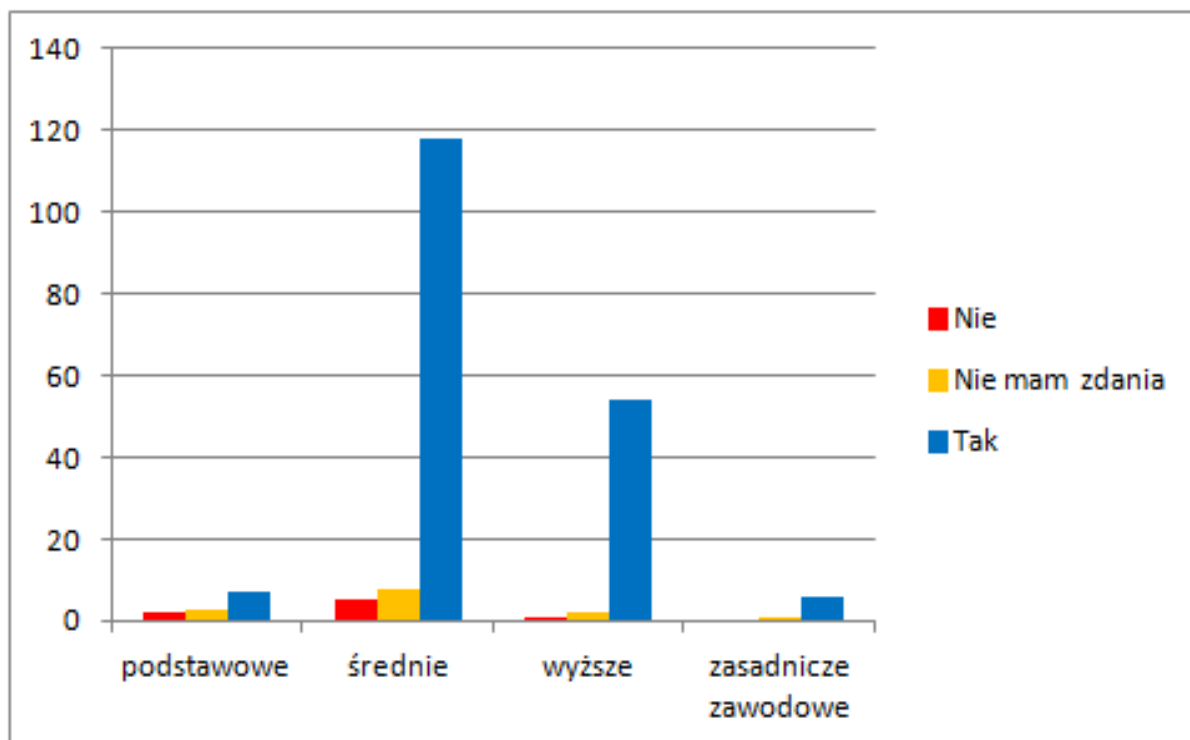

Czy uważasz, że Polska powinna się rozwijać w kierunku odnawialnych źródeł energii?

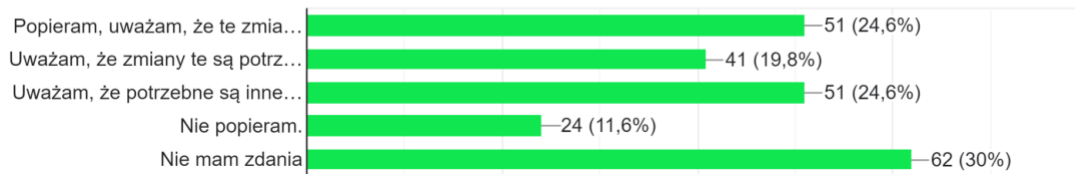
207 odpowiedzi

Co sądzisz o wprowadzeniu zielonego ładu w Polsce? (możesz uzasadnić swoje zdanie lub podać inną odpowiedź)

207 odpowiedzi

Dodatkowe odpowiedzi i uzasadnienia:

- Nie popieram. Jako społeczeństwo nas na to nie stać. Przepisy wprowadzane przez UE są oderwane od rzeczywistości. Powinniśmy dążyć do poprawy ochrony środowiska, ale w odpowiednim tempie biorąc pod uwagę nasze uwarunkowania gospodarcze i możliwości finansowe. A teraz narzuca się nam rozwiązania, a nie mówi się skąd wziąć na to pieniądze. Poza tym wprowadzane przepisy zbyt daleko uderzają w prawo własności.
- Nie popieram. Z tego co rozumiem kraje, w których jest największa emisja CO2 (np. Chiny) nie dbają o emisję, nasz udział jest marginalny. Cała sprawa jest stąd dla mnie nie do końca jasna i zrozumiała. Gdybyśmy nawet osiągnęli cele zielonego ładu, na Glob miałyby to marginalny wpływ, za to szkodziło jednostkom w Polsce.
- Uważam, że zmiany te są potrzebne, ale wprowadzane zbyt szybko. Społeczeństwo musi być lepiej przygotowane na wydatki finansowe. Nie wszystkich na chwilę obecną stać na takie rozwiązania proponowane przez UE.
- Popieram, uważam, że te zmiany są potrzebne. Uważam, że potrzebne są inne zmiany dotyczące osiągnięcia neutralności klimatycznej niż te w zielonym ładzie.
- Uważam, że zmiany te są potrzebne, ale wprowadzane zbyt szybko.

Czy uważasz, że auta elektryczne są bardziej ekologiczne od aut napędzanych standardowym paliwem? Możesz uzasadnić:

207 odpowiedzi

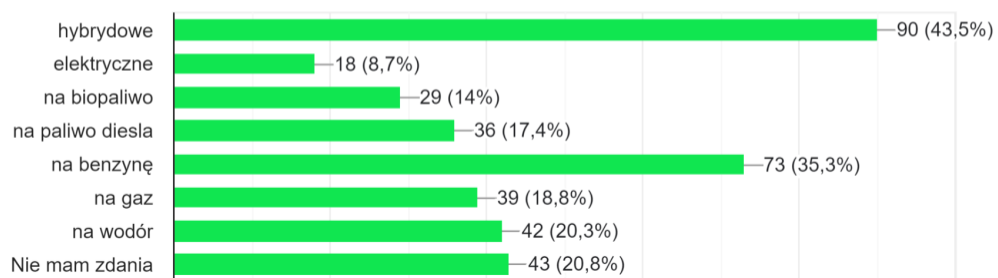
Dodatkowe odpowiedzi i uzasadnienia:

- Czas i koszt utylizacji baterii (auta elektrycznego) jest do końca nie znany
- Mam wątpliwości czy auta elektryczne będą tak samo wytrzymałe jak spalinowe. Czy z czasem nie będzie tak, że auto elektryczne po np. 10 latach będzie bezużyteczne
- Na pewno są bardziej ekologiczne (auta elektryczne od spalinowych), lecz mniej praktyczne.
- Nie mam dokładnej wiedzy na temat odpadów po bateriach samochodów elektrycznych, ale w mojej opinii tak.
- Nie wiem, ponieważ produkcja baterii jest szkodliwa. Poza tym to też kwestia tego, jak produkowana jest energia do napędzania samochodów elektrycznych. Sprawa jest niejasna do końca dla mnie.
- Nie, są akumulatory, toksyny, odpady niszczące naturę długofalowo, czasem bardziej niż zwykłe auta.
- Nie, auta elektryczne i ich akumulatory są wytwarzane przy użyciu paliw nieodnawialnych, dodatkowo ich eksploatacja jest 100 razy bardziej szkodliwa niż auta napędzane benzyną.
- Nie, autem spalinowym można jeździć przez 25 lat i może stać w garażu przez 10 i dalej jechać. Auta elektryczne mają tak jak żywność termin ważności a im więcej jeździmy tym szybciej ten termin się zbliża, że względu na baterie.
- Nie, nie są ekologiczne z różnych względów, np. prąd do ich ładowania nadal pochodzi z węgla, do ich budowy potrzeba pierwiastków rzadkich, które wydobywa się często w skandalicznych warunkach niszcząc przy tym środowisko.
- Nie, ze względu na proces produkcji i utylizacji ogniwi.
- Nie, palą się, a na ich ładowanie i tak zużywamy prąd wyprodukowany nieekologicznie.
- Nie, produkcja aut elektrycznych nie jest za bardzo ekologiczna, patrząc chociażby na zużycie wody i ich serwisowanie nie jest tak proste, ponieważ jest sporo części, które jak są zepsute to nie można ich naprawić tylko wymienić.

- Nie, produkcja baterii i prądu do ich ładowania jak również późniejsza ich utylizacja jest zdecydowanie mniej ekologiczna niż cykl życia zwykłych samochodów.
- Nie, produkcja aut elektrycznych, tak jak spalinowych wytwarzają gazy cieplarniane. Prąd do aut elektrycznych nadal w dużej części pochodzi nie z odnawialnych źródeł energii. Pomimo braku wytwarzania spalin nadal wytwarzają pyły PM2.5 i PM10.
- Nie, słyszałam, że wyprodukowanie jednej baterii elektrycznej do samochodu powoduje wydzielenie takiej ilości CO₂, którą zwykły samochód wydziela przez lata.
- Nie, szczególnie w procesie ich produkcji i utylizacji.
- Nie, większy ślad samego pojazdu, a energia do jego napędzania, która jest przechowywana w baterii w polskich warunkach i tak pozyskiwana jest z "brudnych" źródeł.
- Obecnie nie, ponieważ proces produkcji i pozbywania się baterii litowo-jonowych jest bardzo szkodliwy ekologicznie. Gdybyśmy inwestowali w auta wodorowe to nie byłoby takiego problemu.
- Przy obecnej energetyce opartej na węglu w Polsce auta te jeżdżą na prądzie wyprodukowanym w wyniku jego spalania oraz auta elektryczne są cięższe niż spalinowe co zwiększa zużycie opon i nawierzchni drogowej.
- Tak, auta elektryczne sprawdzają się w miastach, bo nie emitują spalin bezpośrednio w miastach tylko w miejscach produkujących energię.
- Tak, na dłuższą metę tak, produkcja jest bardziej szkodliwa, ale potem emisje są o wiele mniejsze.
- Tak, ale nie w Polsce, gdzie prąd produkowany jest głównie z paliw kopalnych.
- Tak, ponieważ wydzielają mniej spalin szkodliwych dla środowiska i dla ludzi.
- Tak, ale ciężko je naprawiać więc często się je wyrzuca.
- Tak, ale zależy, jeżeli mają też silnik spalinowy dodatkowo to nie są bardzo ekologiczne (auta hybrydowe).
- Uważam, że jak na polskie standardy i możliwości przejechania konkretnej liczby kilometrów, nie jest to zbyt praktyczne. Ponieważ ładują się dłużej niż tankuje się auto spalinowe, a przejedzie się o wiele mniej kilometrów.

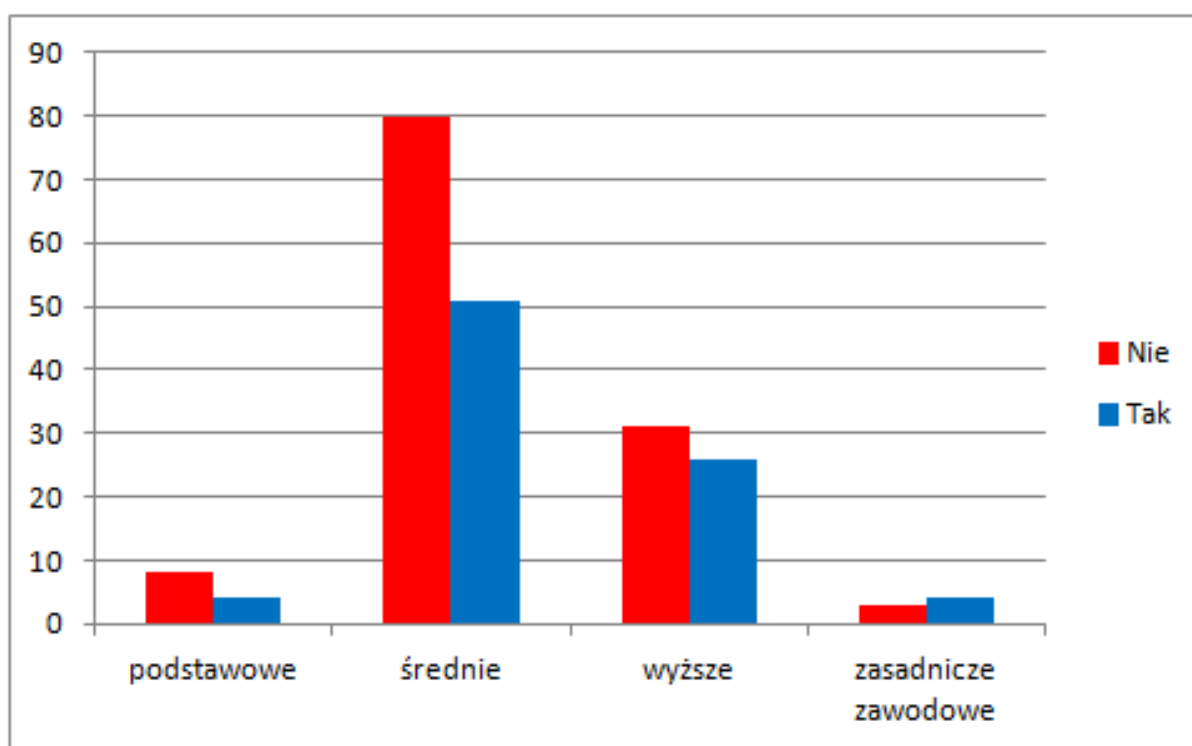
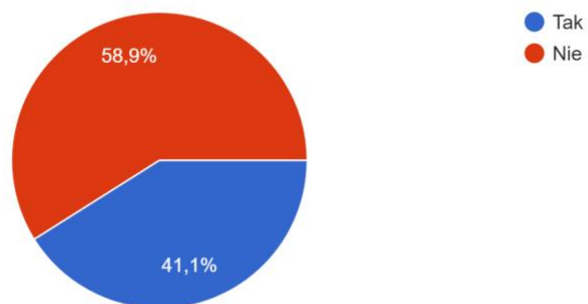
Jeśli miałbyś wybierać, jakie kupiłbyś/kupiłabyś auto? (możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi)

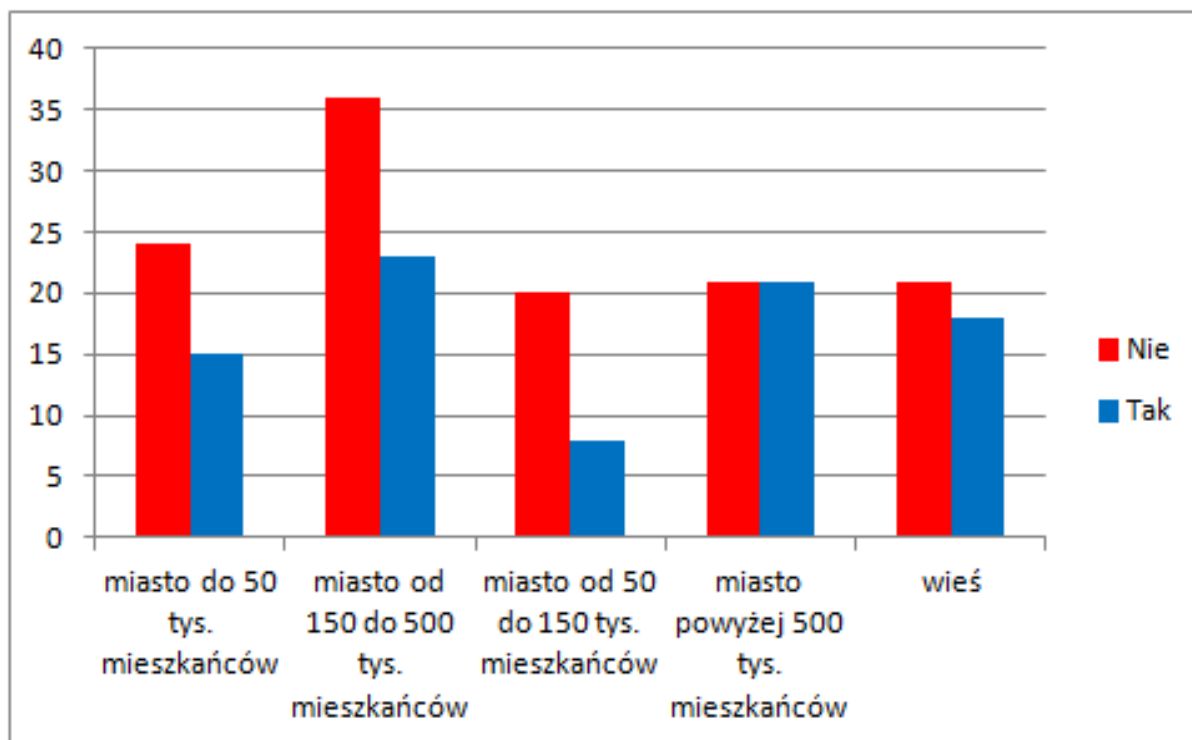
207 odpowiedzi

Czy wiesz czego dotyczy technologia wodorowa?

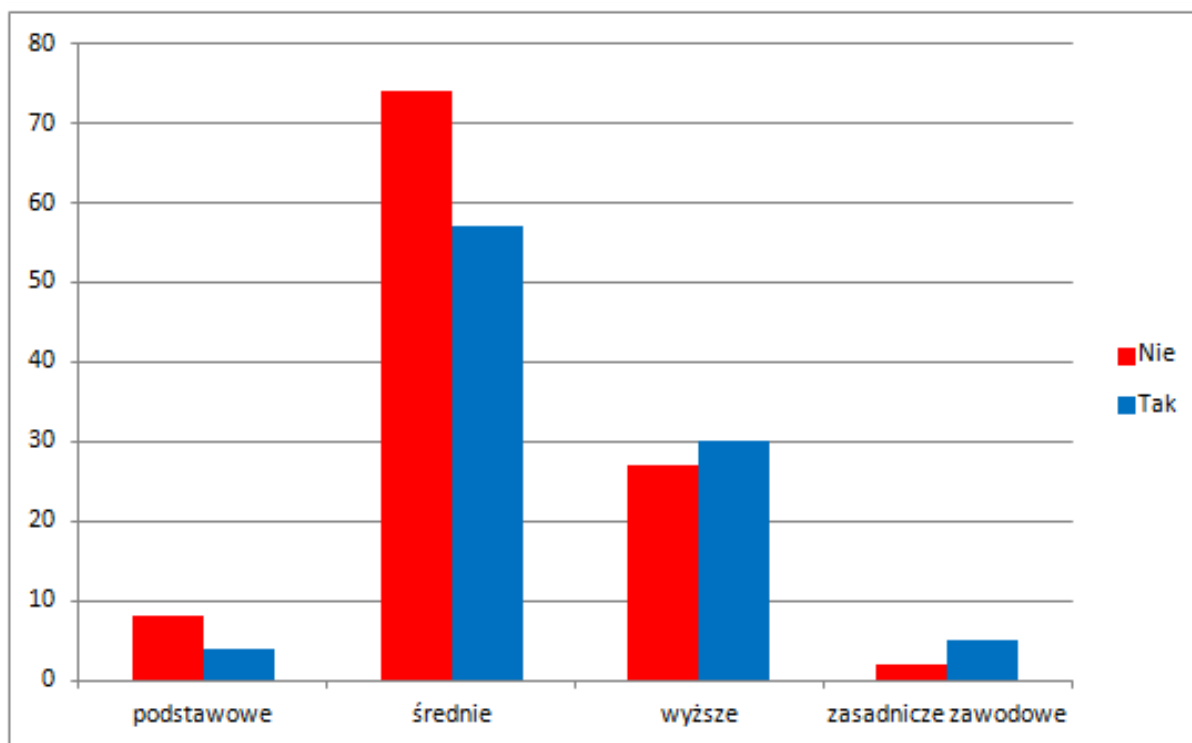
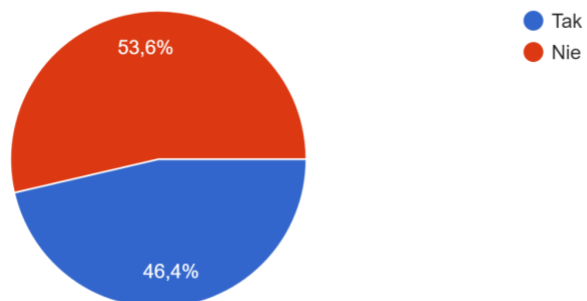
207 odpowiedzi

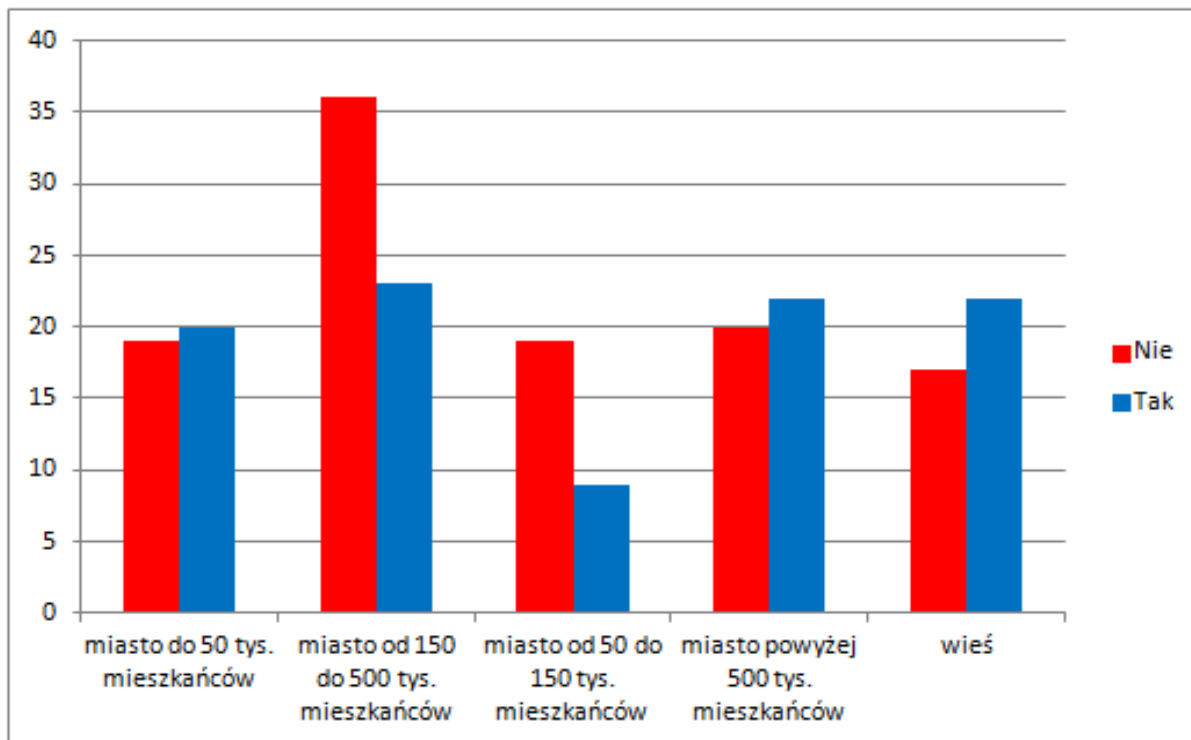

Czy wiesz w jaki sposób, gdzie są składowane i utylizowane odpady pochodzące z Twojego gospodarstwa domowego?

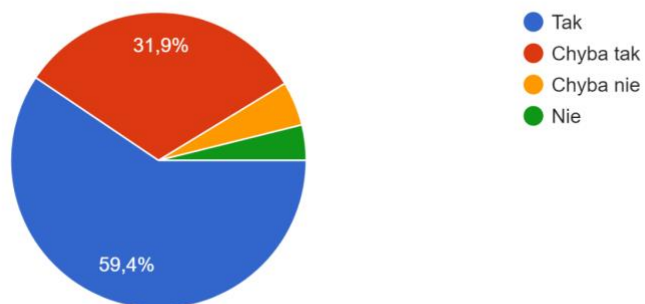
207 odpowiedzi

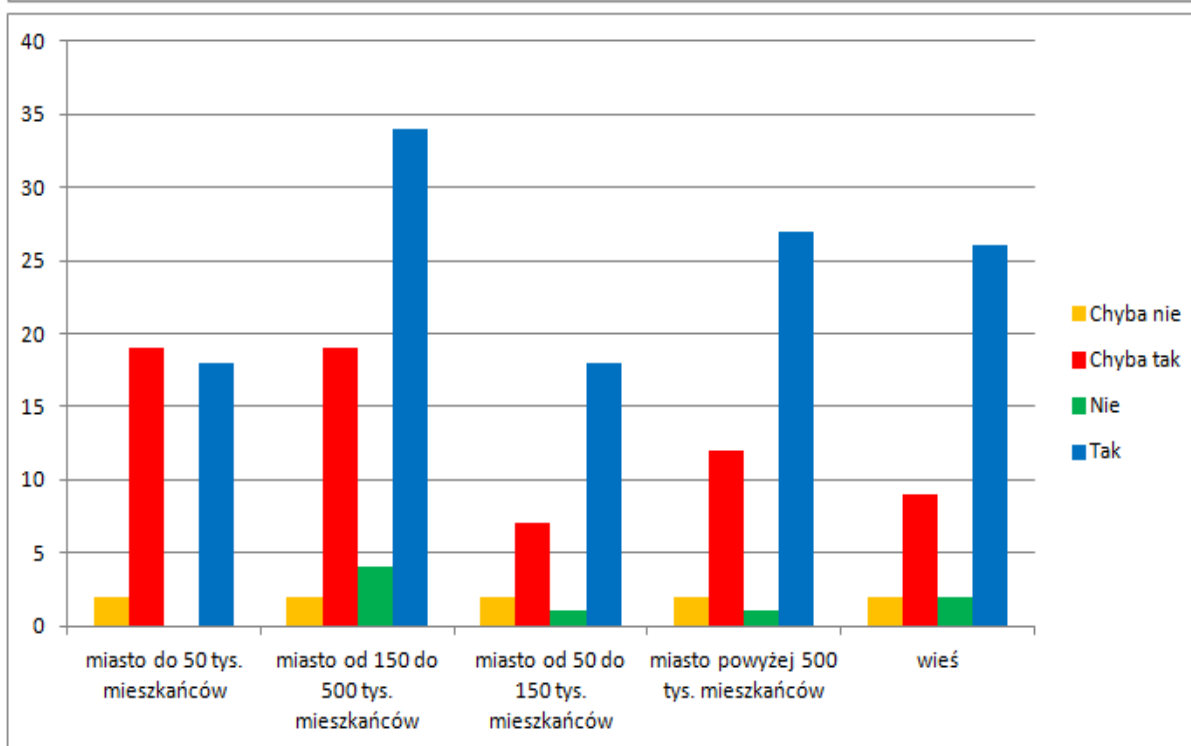
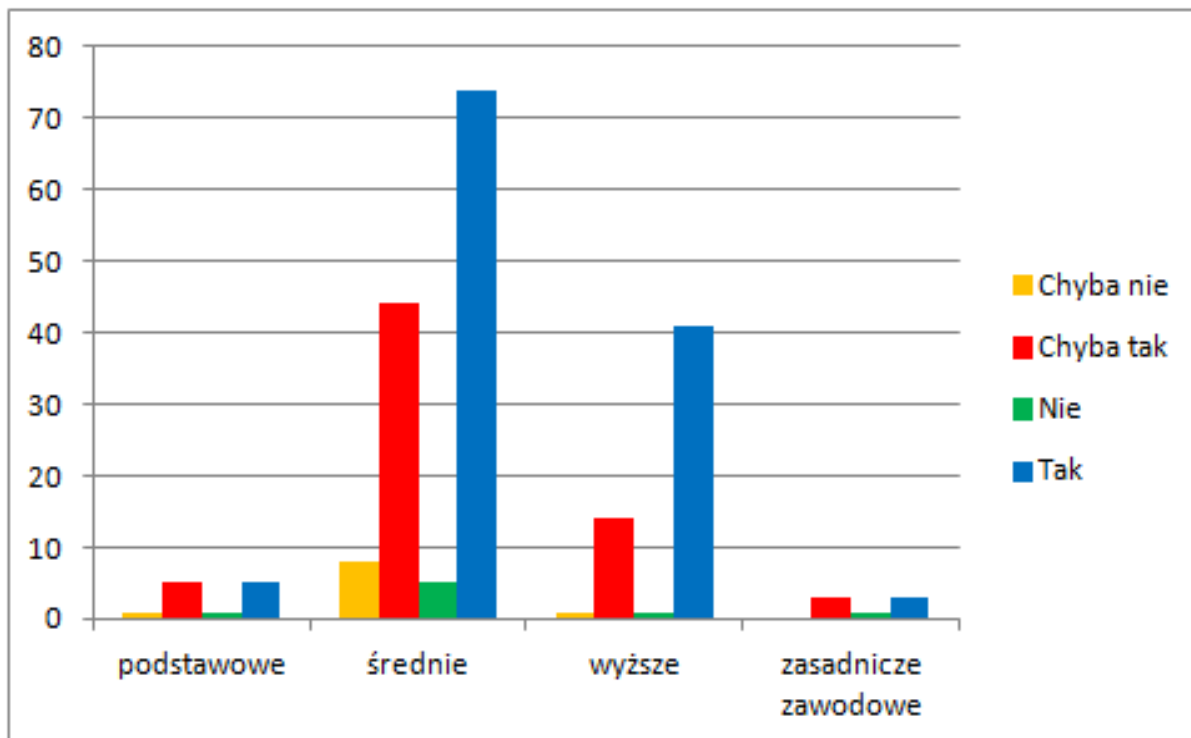

Czy przykładasz uwagę do czystości środowiska (segregacja odpadów, czystość wód)?

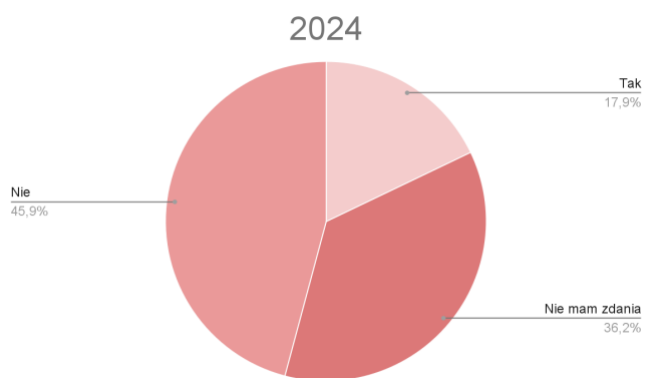
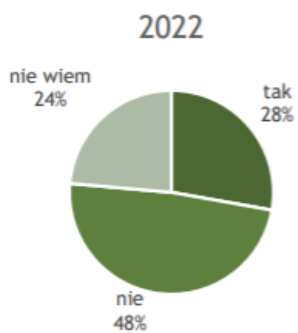
207 odpowiedzi

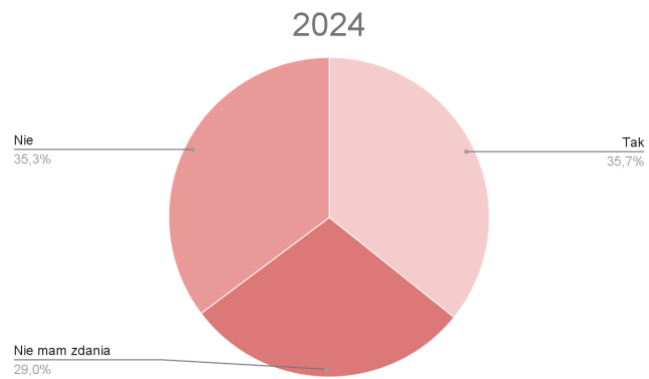
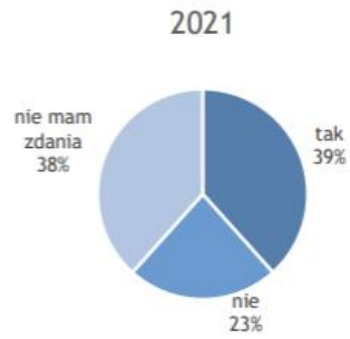
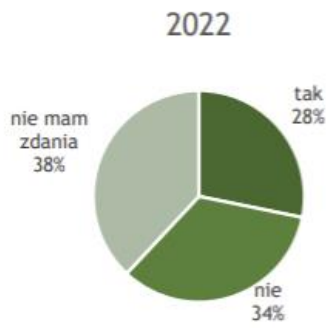

Część III – porównanie z wynikami z poprzednich lat

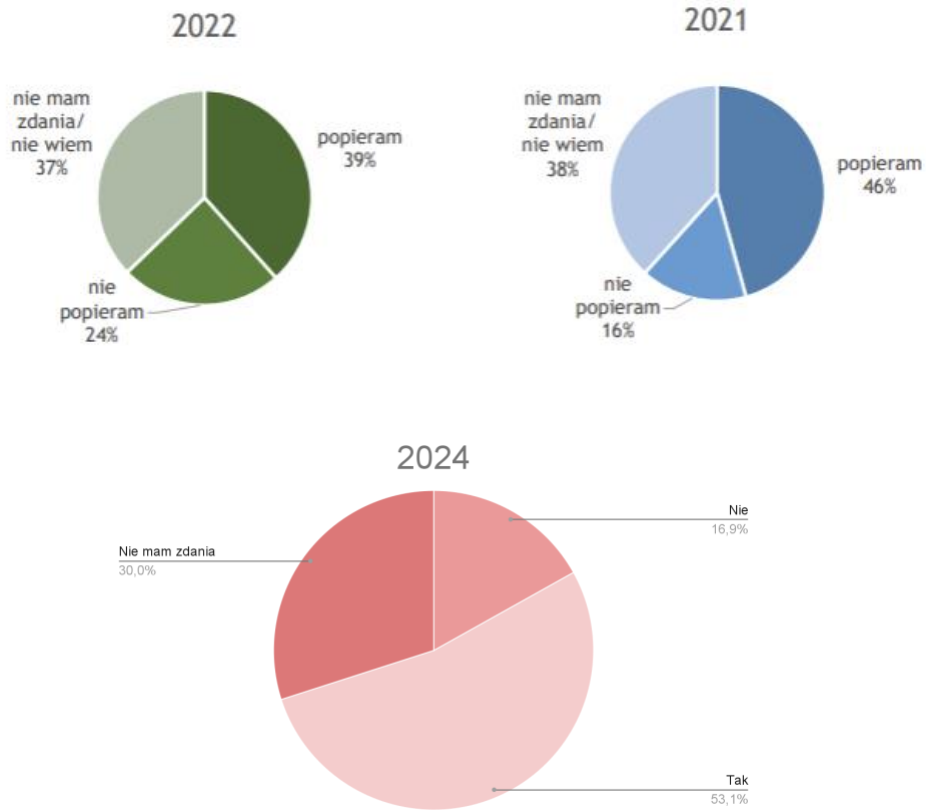
Czy uważasz, że produkty genetycznie modyfikowane są dostatecznie wyraźnie oznaczone?

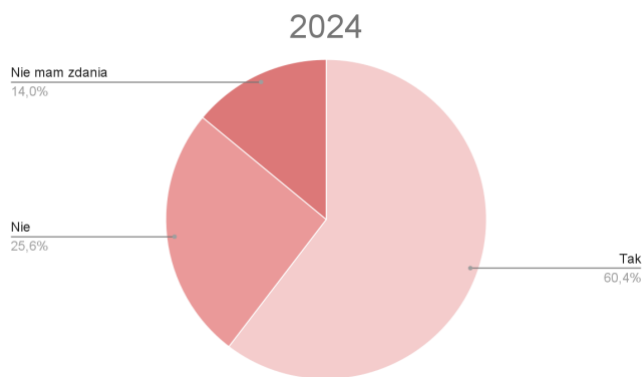
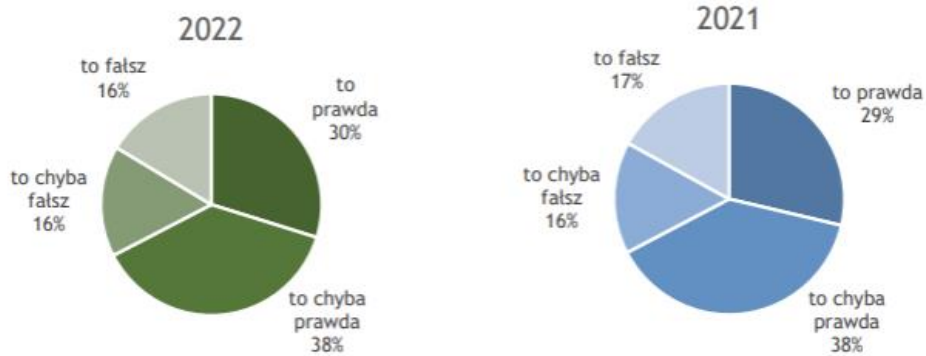
Czy popierasz genetyczne modyfikowanie żywności?

Jak postrzegasz pomysł rozwijania inżynierii genetycznej, korzystając z badań nad ludzkimi zarodkami?

Co sądzisz o tym, że dla ogółu - testy na zwierzętach - służą całemu społeczeństwu i rozwojowi biotechnologii?

Część IV – podsumowanie

Z 207 ankietowanych 65,7% deklaruje, że wie czym zajmuje się biotechnologia. Jednak 62,3% badanych nie wie czym różni się biotechnologia od inżynierii genetycznej. Na pytanie czym według Ciebie zajmuje się biotechnologia najczęściej osób zaznaczyło odpowiedź “modyfikowaniem organizmów” (165 ankietowanych). Kolejną częstą odpowiedzią było “projektowaniem szczepionek” (138 ankietowanych). Podobna ilość osób zaznaczyła odpowiedzi “klonowaniem” (85 ankietowanych) oraz ochroną środowiska (93 ankietowanych). Pokrywa się to z odpowiedziami z lat 2021 i 2022, gdzie również większość ankietowanych zaznaczyła odpowiedzi o modyfikacji organizmów i projektowaniu szczepionek.

W tegorocznej ankiecie była możliwość dodania własnej odpowiedzi na to pytanie oto przykłady kilku z nich: “Produkcją antybiotyków”, “Biopaliwo”, “Wytwarzanie artykułów spożywczych”, “Badaniem środowiska w celach naukowych oraz przemysłowych, produkcja artykułów spożywczych, badanie możliwych korzyści płynących z danego organizmu”, “Badaniem technologii i wykorzystaniem jej do leczenia lub ulepszania ludzkiego ciała”, “Opracowywaniem nowych metod leczenia”.

Ponad połowa badanych (72,9%) twierdzi, że społeczeństwo nie jest wystarczająco świadome szans i zagrożeń wynikających z rozwoju biotechnologii.

80% ankietowanych w odpowiedzi na pytanie czy jesteś zaszczepiony/zaszczepiona na COVID-19 zaznaczyła odpowiedź “tak”. Z czego 63,8% zadeklarowała, że gdyby miała podjąć tę decyzję ponownie to zaszczepiłaby się jeszcze raz. Osoby, które odpowiedziały na to pytanie przecząco zostały zapytane o to, dlaczego nie zaszczepiłyby się ponownie. Wśród najczęstszych odpowiedzi padały: “uważam, że nie zwiększyły one mojej odporności” (42 ankietowanych), “odczuwałem/odczuwałam skutki uboczne” (34 ankietowanych) “po zaszczepieniu ponownie zachorowałem/zachorowałam” (23 ankietowanych). Dodatkowe odpowiedzi ankietowanych:

“Nie jestem królikiem doświadczalnym oraz w tej szczepionce jest autyzm”, “No bo to szfindel, Bill Gates chciał zaczipować ludzi, żeby kontrolować ich mózgu już”, “To nie jest szczepionka tylko preparat”, “To nie jest szczepionka tylko preparat”, “Boję się, że w przyszłości będę miała skutki uboczne”. Pokazuje to, że wciąż w społeczeństwie istnieje grupa osób sceptycznych szczepionką.

Duża grupa badanych (38,6%) w odpowiedzi na pytanie: Czy uważasz, że wprowadzone obostrzenia podczas pandemii były trafne i rzeczywiście zmniejszyły ryzyko zachorowania? odpowiedziała “nie”. 45,9% odpowiedziało na to pytanie “tak”. Pokazuje to, że społeczeństwo jest podzielone w tej kwestii.

W ostatnim pytaniu dotyczącym kwestii pandemii – Czy uważasz, że pandemia Covid-19 uświadomiła społeczeństwo w temacie zagrożeń epidemiologicznych i prawidłowej ochrony przed nimi? Większość ankietowanych odpowiedziała “tak”.

Większość osób, zapytana o opinię na temat eksperymentów na zwierzętach, podobnie jak w poprzednich latach, odpowiedziała, że służą one społeczeństwu i przyczyniają się do rozwoju biotechnologii. Zdecydowana większość (92,8%) wie, czym jest klonowanie, tylko 23,2% uznaje za niepotrzebne prowadzenie nad nim badań, a ponad połowa popiera klonowanie wymarłych gatunków.

Zdania dotyczące genetycznej modyfikacji, podobnie jak w latach poprzednich, są podzielone, przy czym odpowiedź “nie” dominuje wśród osób z miast zamieszkiwanych przez 50-500 tys. mieszkańców. Tylko 17,9% ankietowanych uważa, że żywność GMO jest wystarczająco przebadana, a ponad połowa uważa, że może być ona szkodliwa dla ludzi. Większość (60,9%) ankietowanych uważa, że produkty GMO nie są wyraźnie oznaczone, przy czym 46,9% nie zwraca uwagi na to, czy kupuje w sklepach produkty GMO.

Zdecydowana większość uważa za słuszne rozwijanie technologii związanych z technikami in vitro, a jeszcze więcej popiera in vitro jako metodę leczenia niepłodności. Pomysł rozwijania inżynierii genetycznej korzystając z badań nad zarodkami ludzkimi spotkał się z 53,1% poparciem, przy czym jest to wynik wyższy niż w poprzednich latach. Zdecydowana większość uznała, że biotechnologia ma zastosowanie w ochronie środowiska, a jeszcze więcej osób, że Polska powinna rozwijać się w kierunku odnawialnych źródeł energii. Odpowiedzi na temat wprowadzenia Zielonego Ładu są podzielone, jednak głosów stanowczo popierających wprowadzenie Zielonego Ładu w obecnej formie było najmniej - 24,6%. Pozostali uważają, że wprowadzany jest on zbyt szybko lub potrzebne są inne zmiany dotyczące osiągnięcia neutralności klimatycznej lub nie popierają go w ogóle.

Prawie połowa ankietowanych (46,4%) nie uważa, że auta elektryczne są bardziej ekologiczne od aut napędzanych standardowym paliwem. Najczęstszymi odpowiedziami w pytaniu na to, jakie auto by wybrali były hybrydowe, na benzynę i na wodór. Warto jednak wziąć pod uwagę, że 58,9% ankietowanych nie wie, czego dotyczy technologia wodorowa.

Ponad połowa osób (53,6%) nie wie, gdzie składowane są odpady pochodzące z ich gospodarstw domowych, jednak znaczna większość (łącznie 91,3%) przykładą uwagę do czystości środowiska - segreguje odpady i dba o czystość wód.

Wielu ankietowanych (średnio 20-30%) wybierała odpowiedzi na pytania – “nie wiem” lub “nie mam zdania”. Wielu ankietowanych również odpowiedziało, że społeczeństwo nie jest wystarczająco świadome szans i zagrożeń wynikających z rozwoju biotechnologii. Co pokazuje, że wciąż istnieje potrzeba edukacji społeczeństwa na temat biotechnologii, zwłaszcza na tematy związane z odróżnieniem inżynierii genetycznej od biotechnologii, genetyczną modyfikacją organizmów, żywności oraz technologią wodorową. Poza pojedynczymi przypadkami, odpowiedzi były rozłożone podobnie, bez względu na wykształcenie czy miejsce zamieszkania. Oznacza to, że występujące różnice w odpowiedziach nie wynikają do końca z edukacji szkolnej czy zamieszkania, a oparte są na własnych opiniach i samodzielnie zdobytej wiedzy.